

Déli Hírlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

HOZZÁSZÓLÁS

az „Ézért vagyok zsidóbérenc” című cikkhez

Minden magyar jóleső meglepődéssel vette tudomásul, hogy a legelterjedtebb lapok egyikének az élen Vuchetich Endre dr. főszerkesztő és igazgató neve szerepel. Különös fontosságot és eredményt jelent ez azért is, mert a magyar anyanyelvű sajtóra nézve fontos, hogy magyar érdekeket szolgáljon.

Annál inkább keltett tehát meglepetést, hogy akadnak névtelen levélírók, akik leplezve kiletüket, a Magyar Fiatalok neve alatt kifogásokat emelnek Vuchetich Endre főszerkesztő munkája ellen. Legyen szabad nekem is, mint fiatal magyarnak, röviden néhány megjegyzést tennem. Azt hiszem, a húsz éves kisebbségi magyar sors megértette már mindenkiel, hogy lejárt annak az ideje, amikor „bűnbakok” keresésével akarjuk a saját eredménytelenségeinkről a figyelmet elterelni. Minden fiatal magyarnak meg kell értenie, hogy csak a saját erők és az összetartásunk az, amelynek segítségével felvehetjük a harcot minden ellen, ami népünk, nyelvünk és kultúránk megsemmisítésére törekszik. Ez egyben jelenti azt is, hogy szellemileg felkészülten, fölénybe kerüljünk azokkal szemben, akik hamarabb felismerték már, hogy melyik az érvényesülés útja. Bennünket a sorsunk megfoszthatott attól, hogy értelmiségünknek és igényeinknek megfelelő nevelést kapjunk, attól azonban nem lehet minket megfosztani, hogy minden magyar ott a maga helyén, ahol él és dolgozik, munkálja az összmagyarság javát, a keresztény gondolkodásnak és nevelésének megfelelően.

A kiüzdelemre csak úgy indulhat el minden fiatal magyarr, ha kitartással és türelemmel rendelkezik. Ezt pedig nemcsak közös magyar sorsunk, de keresztényi öntudatunk is megkívánja. Hogyan akarja a névtelen levélíró összeegyeztetni a keresztény magyarságot türelmetlenségével és halkan gyűlöletével? Miért nem veszi fel a harcot hasonló módszerekkel a káros tévhíttészekkel szemben?

Ha vannak erődtényezők a magyarság testén, amelyek tőlünk idegenek voltak, akkor az egyiket sikerült elfoglalni és a Friss Újság, valamint lapjai ezután már a keresztény magyar szellem szavaival fognak bennünket támogatni. Abban a munkában, amely minden magyarnak kötelessége és ez az igazi magyar öntudatnak a feltámasztása, az összetartásra való buzdítás. Nem veszi észre a névtelen levélíró, hogy azért nem tudunk elég eredményt felmutatni, mert sorsdöntő dolgokban a saját jogainkat is csak hangos szóval, vagy közömbös kézlegyintéssel intézzük el.

Nekünk, fiatal magyaroknak nem szabad beleesni az ezer éves átkunkba, hanem szellemileg, testileg és anyagiilag kell dolgozunk népünk jövőjéért. Meg kell valósítani népünk egységét, amely felekezeti és vallási különbség nélkül minden magyart egyesít a keresztény magyarság szent élet-terében. Ebben az élet-terében elég alkalom van megmutatni felkészültségünket, szellemi fölényünket és elfoglalni a bennünket megillető helyet a népek nagy családjában.

Keresztény tudománnyal a lelünkben és magyar türelemmel, szivós kitartással készüljünk fel, hogy lépésről-lépésre —, de csak az Isten és a mi munkánk segítségével — elfoglaljunk olyan teret, amely a mi életünkhez és fennmaradásunkhoz hozzátartozik. Ne zsidózzunk, hanem egyenlő fegyverekre tegyünk szert

és dolgozzunk szakadatlanul. Így a magyar fiatalság meg fogja találni életcélját! Szeretnénk, ha nem a névtelen leveleken keresztül vitatnánk meg sok problémánkat, hanem nyíltan és ma-

gyaros öntudattal, mert „a gyertyát nem azért gyújtják meg, hogy a véka alá tegyék, hanem, hogy fényeskedjek mindenkinek...”
Dajka József.

Churchill kihívására Németország kemény és kiméretlen választ ad

London Varsó és Amszterdam sorsára juthat
Ujabb repülőtémadás Gibraltár ellen

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

Berlinből jelentik: A Hamburger Fremdenblatt a külsőben álló végső döntésre való tekintettel meggyeszer bírálja Churchill angol miniszterelnök politikáját. Az egész világon jól tudják, hogy az angol miniszterelnök legutóbbi nyilatkozata már csak egy választ lehet adni: a német birodalom katonai lesújtását, amely kemény és kiméretlen lesz.

Ha a miniszterelnök bejelentette, hogy a szigetországot a végsőkig akarja védeni, esetleg addig is, amíg London romokba hever, ez annyit jelent a németek számára,

hogy a sziget megszűnt szigetnek lenni. A nyilatkozat arra jó, hogy mindenkinek a legnagyobb mélységben formában tudomásul hozza az angol főváros katonai jellegét. Nem lehet majd csodálkozni azon, ha Churchill jósolata be fog válni. Kiderül azonban, hogy az angol miniszterelnök Londont is Varsó és más városok sorsára akarja juttatni.

De ez sem akadályozza meg, hogy az európai szárazföld újjarendezése a német és olasz győzelem jegyében menjen végbe — írja a Hamburger Fremdenblatt.

Hamis veszteséglistát adott ki az angol admirális

Berlinből jelentik: A szerda reggel megjelent német lapok az angol admirálisnak azzal a jelentésével foglalkoznak, amely beismeri, hogy Anglia a legutóbbi időben 22 hadihajót veszített összesen 114.137 tonnányi tartalommal. A Völkischer Beobachter ehhez a tengerügyi jelentéshez a következőket fűzi hozzá: Az angol tengerészeti minisztérium elszívott veszteségeinek csak egy részét vallja be, amihez nemcsak a külföld, de az angol nép is hozzá lehet már szokva, mert az angol propa-

ganda és rádió hozzászoktatta őket a számokkal való akrobatikus zsonglörködéshez. De ezek a hamis számok nem vezethetnek a győzelemhez. A veszteségek pedig egyre nőnek, mert a német tengeralattjárók ereje és a német lendület egyre fokozódik. A német hadvezetőség a francia és belga partok elfoglalásával új támadási támpontokat nyert és a veszteségek rövidesen akkorák lesznek, hogy az angol tengerészeti minisztériumnak sem lesz módjában eltitkolni azokat.

Gibraltárt kiűritették

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy tegnap idegen repülőgépek újból bombázták Gibraltárt. A Hood angol páncélos hajón és az Arc Royal repülőgépanyahajón, a melyeket javítás végett csak a napokban vontattak a gibraltári kikötőbe, hatalmas füstfelhő szállt fel. Ebből arra lehet következtetni, hogy az angol hadihajókat újból bombatalálatok érték.

Gibraltárból jelentik hivatalosan: A mai napon gibraltári kiűritési rendeletet adtak ki. Ennek a rendeletnek értelmében a 17 évnél fiatalabb gyermekeket, az összes asszonyokat, a nyegenőt évnél idősebb férfiakat és a beteget elszállítják a legsürgősebben Gibraltárból. Csak olyan férfiak maradhatnak az angol kikötőben, akiket a hadi és kikötővédelmi munkákra felhasználnak.

**A TENGYELHATALMAK NEM BIZNAK
A FRANCIA NEGYEDIK KÖZTARSASÁGBAN**

Milanoból jelentik: A Popolo di Roma mai száma nagy feltűnést keltő cikkben foglalkozik azzal

a ténnyel, hogy a tengelyhatalmak új politikai és gazdasági rendet teremtettek Európa számára és a többi nemzeteknek feltétlenül hozzá kell járulniuk ehhez az új rendhez és be kell állászkodniuk. A lap ezután, megállapítja, hogy

a tengelyhatalmak hideg rezerváltsággal figyelik a negyedik francia köztársaságban lejárásodó eseményeket.

Bár Petain tábornagy dicsőséges múltjával szemben — írja az olasz lap — tiszteletet éreznek és kizárólag Petain személyének tudható be, hogy a német, illetve olasz fegyverszünetet olyan kedvező körülmények között kötötték meg, mint ahogy az történt, — távolról sem csinálnak titkot abból a tengely hatalmai, hogy

Franciaország nem egyéb, mint legyőzött ellenség.

Ha Franciaország a béke megkötése után politikai és intellektuális szempontból igyekezni fog hozzájárulni az új európai rendhez, kétségkívül meg lesz ebből az állásfoglalásból a megfelelő előnye és biztosíthatja nemzetét existenciáját az új Európában. Amit most a francia sajtó az újonnan életlebtelezett reformokról ír — folytatja a Popolo di Roma

cikkét — nem lehet teljesen megbízhatónak elfogadni, dacára, hogy a francia lapok forradalmi és nacionalista vívmányának jelölik meg mindazt, ami Vichyben az elmúlt napokban történt. A tengelyhatalmak kormányainak és közvéleményének az az álláspontja, hogy a Franciaországban életbe léptetett reformokat a francia nép és Franciaország megőrzésének, megmentésének és konzerválásának ösz-

töne díktálta, mert belátták, hogy a harmadik köztársaságot végérvényesen és menthetetlenül legyőzték. A negyedik köztársaság — fejezi be cikkét az olasz lap — azért született, mert a harmadik köztársaság utolsó parlamentje gyávaságában és tehetetlenségében hozta meg ezeket a francia élet megmentésére irányuló reformtörvényeket.

küt tenni Angliának, mint a sorkatonaság. Ha ezeknek a jelentkező pilótáknak száma eléri az angol légi hadvezetőség által megkívánt számot, akkor Angliában „önálló amerikai pilótaosztágot” szerveznek meg. Ezzel az amerikai lapokban megjelent felhívással egyidőben önkéntes pilótákon kívül, rádiotelegrafistákat és szakzerűen begyakorolt repülőter személyzetet is keres az angol hadvezetőség az Egyesült Államokban.

Német repülők támadása Scapa Flow ellen

Berlinből jelenti a DNB: A szerdai német hivatalos katonai közlemény tudat adja, hogy a keddi rendkívül kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt úgy a német, mint az ellenséges légi haderő tevékenysége erősen csökkent. Ennek ellenére is azonban német repülők Észak-Skóciában bombáztak egy kikötőt és ott elsüllyesztettek egy kereskedelmi hajót. Scapa Flow-nál német repülőgépek bombát dobtak angol hadihajóegységekre. A keddi nap folyamán brit repülőgépek nem jelentek meg német terület felett.

AZ OLASZ HADERŐ NAGY HARCISIKEREI

Rómából jelenti: Az olasz hadsereg főparancsnokság közli, hogy egy olasz tengeralfőjáró torpedóaláttal elsüllyesztett a Földközi-tenger keleti részén egy ellenséges tartályhajót. Málta felett légi csata folyt le, amelynek során két ellenséges repülőgépet lelőttek, ugyanakkor egy olasz gép és egy olasz tengeralfőjáró nem tért vissza támaszpontjára. Alexandria kikötőjét hasonlóképpen bombázták és ugyanakkor légi támadást intéztek az északafrikai Marsa-Matra és Sidi-Barrum légi kikötője ellen. Capruzzo közelében visszavertek egy ellenséges támadást, amelyet 50 harcikosai támogatott. Az elmúlt éjjel ellenséges légi erők támadást intéztek Tobruk ellen, anélkül azonban, hogy súlyosabb károkat okoztak volna. Délkelet-Afrikában olasz csapatok elfoglalták Gezza helységeit, ahol az olasz csapatok bevonuláskor a beenszült lakosság meleg rokonszenv tüntetést rendezett. Moyala tartomány elfoglalása a legnagyobb rendben folytatódik. Ellenséges repülőgépek bombákat dobtak Assab városra, egy gépet lelőttek.

AZ OLASZ REPÜLŐK TETLENSÉGRE KÉNYSZERITIK AZ ANGOL FLOTTÁT

Rómából jelenti: A Telegrafo című lap megállapítja, hogy a Földközi-tengeren lefolyt ütközések eredménye Anglia számára nagy megaláztatást jelent és ez kétségtelenül rendkívüli kedvezőtlen hatással lesz a brit nép erkölcsi ellenálló erejére, márcsak azért is, mert ezzel a földközi-tengeri olasz főlény kézenfekvővé vált.

Madridból jelenti: A Valenciába visszatért spanyol halászkor elmondották, hogy a keddről szerdára virradó éjjelen és főleg a szerda hajnali órákban angol ellenőrző hajók igyekeztek a Földközi-tenger belseje felé, azonban olasz felderítő gépek bombázták alá vették őket és nagy tűzharc fejlődött ki az angol légvédelem és az olasz bombavetők között.

Kairóból jelenti: A nyugati sivatagban ágyútüzzel szétzörtak ellenséges motorizált hadoszlopot, amely a capruzzo erődnek erősítést akart hozni. Később angol repülőgépek felgyújtottak egy munió- és petróleumraktárt.

Kénya északi részében a Gamuk Atras olasz erőd ellen támadást intéztek az angolok és nagy veszteségeket okoztak nekik. Szudánból nincs mit jelenteni.

Berlinből jelenti: A szerdán reggel megjelent svájci lapok nagy részletesekkel foglalkoznak a Földközi tengeren lezajlott olasz-angol tengeri és légi csata körülményeivel, melyek teljes valójukban most kerültek nyilvánosságra. A svájci lapok megállapítják, hogy Olaszország a Földközi-tenger egész területén úgy a levegőben, mint a tenger vizén teljesen ura a helyzetnek, ami biztosítja már előre is sikerét az Anglia ellen meginduló offenzívában.

HITLER AZ ÚJ OFFENZÍVA MEGINDÍTÁSA ELŐTT BESZÉDET MOND

Rómából jelenti: Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy Hitler kancellár a közeli napokban nagyobb rádióbeszédet mond. A Führer ebben a beszédében bejelenti az Anglia elleni offenzíva megindítását. Zürichben úgy tudják, hogy Róma és Berlin ultimátumszerű utolsó békeajánlatot tesznek Angliának, mielőtt az általános támadás megkezdődne.

AZ ANGOL LÉGI HADERŐ HOLLANDIAI REPÜLŐTEREKET BOMBÁZOTT

Londonból jelenti: A Reuter-ügynökség közli: A királyi légihaderő gepei tegnap bombázták a normandiai Lisieux és Dreux légikikötőket, valamint a nordeinei és több hollandiai légikikötőt. Számos a földön álló repülőgépet

felgyújtottak. Több petróleumraktárt bombatalátok értek. Megújították a hannoveri petróleumfinomító elleni támadást is. Ham és Osnabrück városokat újból megátogatták az angol bombavetők. A Ruhr-vidéken számos municiógyárat bombáztak. Valamennyi repülőgép sér tetlenül tért vissza. Kedden délután ellenséges bombavetőgépek megtámadták Skócia északi és északkeleti partvidékeit. Néhány ház összeomlott. több személy megsebsült.

NAGY A PILÓTAHIÁNY ANGLIÁBAN

Newyorkból jelenti: Jellemzősül arra, hogy Angliában milyen nagy a pilóta hiány, amerikai tudósítás arról számol be, hogy az amerikai lapokban ma felhívás jelent meg, amely Anglia számára sürgősen olyan pilótákat keres, akik legalább már 250 órát töltöttek a levegőben. Ezeket a pilótákat önkénteseknek akarják az angol légi hadseregben alkalmazni és a Newyork Herald Tribune jelentése szerint ezek alkalmaztatásuk esetén nem tartoznak hűség-

Franciaország nem üzhet kettős játékot

A Völkische Beobachter a „Nouveliste” című lyoni lapnak egy cikkével foglalkozik. A lyoni lap ugyanis egy ottani francia pap beszédét közölte, aki ezt a beszédet a hósi halottak emlékműve előtt mondotta el. A francia pap a cikk szerint a következőket mondotta:

— Az Isten biztosítani fogja Franciaország újabb dicsőségét, amit a jövőben meg fogunk érni.

A Völkische Beobachter felteszi a kérdést. Mit gondolt a szavak értelme alatt a szónokló francia pap és a lyoni újság, amely ezt a beszédet leközölte? Franciaország — írja a német lap — katonailag történt legyőzetéséből nem meritheti azt a tanulsá-

got, hogy újból felgyújtsa a gyűlölet lángját Németország ellen.

Minden múltbeli tévedés megismétlése csak újabb szerencsétlenségbe sodorhatja a francia nemzetet.

Az az állítólagos őszinteség, amelyet a fegyverszünet megkötésénél mutattak és a külföld felé mutatott magabizalls, amelyet a Vichyben hozott reformok visszatükröznek, — ennek a hitzónoklatnak hallatára csak azt mutatják, hogy Franciaország a régi nótát fújja. A francia nemzetnek meg kell tanulnia, hogy ez a kettős játék, amit fűznek, a megsemmisülés felé vezetheti őket.

Konoye herceg alakítja meg az új japán kormányt

A burmai kérdésben megállapodás jött létre Anglia és Japán között

Tokióból jelenti: Japán volt miniszterelnökei szerdán délelőli bizalmas tanácskozára gyűltek össze. Résztvettek ezen a konferencián Makatzuko báró, Hayasi tábornok, Okari, Hirota volt miniszterelnökök, valamint Kido máriki főpécsetőr, a mikádó egyik legbizalmasabb embere. A volt miniszterelnök konferenciája egyhangulag Konoye herceg megbízatása mellett foglalt állást és Kido máriki a konferenciának ezzel a határozatával ment a császárhoz, hogy Konoye miniszterelnökké történő designálását ajánlja a mikádónak.

Tokióból jelenti: Egyes jólértesült és a kormánykörökhöz közelálló japán lapok véleménye szerint Konoye herceg nem fogadja el a miniszterelnöki megbízatást, csak abban az esetben, ha a japán hadsereg tábornokai magukévá teszik a herceg feltételeit. Konoye ugyanis kormányzása alatt már eleve biztosítani akarja az együttműködést a hadsereggel és ha a tábornokok az eléjük tárt feltételeket nem fogadják el, elhárítja magától a kormányalakításra szóló császári megbízatást. Ebben az eset-

ben a japán lapok szerint átmeneti kormány következnék.

Tokióból jelenti: A japán külügyminisztérium szóvivője nyilatkozott a tokiói sajtó munkatársai előtt és ebben a nyilatkozatában közölte, hogy a burmai átkeles ügyében a tárgyalások az angol kormány és Japán között befejeződtek. Most várják az angol kormány végleges választát, amelynek rövidesen meg kell érkeznie lord Craigie tokiói angol nagykövethoz. Az angol—japán tárgyalások e kérdésben már a Jonai kormány alatt megkezdődtek, de a ratifikálás valószínűleg már a csütörtökön megalkuló új kormány feladata lesz. A japán külügyminisztérium körében az a vélemény, hogy ha Konoye herceg alakítja meg az új kormányt, úgy annak külügyminisztere Josuke Makatzuko báró lenne.

Newyorkból jelenti: Megbízható értesülések szerint Amerika diplomáciai jegezőket intézett Angliához és Japánhoz, amelyben közli, hogy nem engedheti meg azt, hogy Burmán keresztül elzárják a szállítási lehetőségeket az USA számára.

Spanyolország megszakította Chilével a diplomáciai viszonyt

Az emigrált spanyol kommunisták izgatása miatt vált feszültté a helyzet a két állam között

Madridból jelenti: Spanyol politikai körökben megállapítják, hogy a spanyol kormány azért szakította meg a diplomáciai kapcsolatait Chilével, mert a chilei kormány nyílt támogatásban részesíti az új Spanyolország elleni akciót. A Spanyolországból odamenekült emigránsok állandóan durva támadásokkal izgatnak Spanyolország jelenlegi vezetői ellen, úgy a sa-

tóban, mint a rádióban és népgyűléseken is. Az ilyen népgyűlések több alkalommal chilei államférfiak és hivatalos hatósági személyek jelenlétében folytak le. Minthogy a spanyol kormány hivatalos tiltakozásai semmiféle eredménnyel nem jártak, a kormány kénytelen volt diplomáciai kapcsolatait megszakítani és képviselőit visszahívni.

Amerika meg akarja szerezni az európai hatalmak Amerikában levő birtokait

Chicagoból jelentik: Rooseveltt a demokrata párt kongresszusához egyik legszemélyesebb híve, Berthley szenátor útján üzenetet küldött. Rooseveltt ebben az üzenetében kifejti, hogy

harmadszori jelöltetése nem személyes kívánsága és nem is ambíciója és egyáltalán nem kíván befolyást gyakorolni az elektorokra, hogy ktt kívánnak az Egyesült Államok elnöki méltóságára jelölni.

A demokrata párt kongresszusán az a vélemény alakult ki, hogy Rooseveltt ezzel az üzenetével azt akarja elérni, hogy egyhangú közfelkiáltással minden más jelölt kizárásával jelöljék őt harmadszor is az USA elnök állásába.

Washingtonból jelentik: A Santiagoból és Chileből érkező hírek szerint az Egyesült Államok kormánya memorandumot juttatott el a

chilei köztársaság külügyminisztériumához és ebben hangoztatta, hogy a közép- és délamerikai európai birtokokat protektorátus alá kellene helyezni. Washingtoni körökben úgy tudják, hogy az amerikai kormány más államokban is tapogatózik, hogy milyen magatartást tanúsítanak a javaslat iránt. A külügyi hivatal mit sem tud arról, hogy formális jegyzéket juttattak el a chilei kormányhoz, azt azonban nem tagadják, hogy az Egyesült Államok chilei követe értekezett ez ügyben a chilei kormánnyal.

Honoluluból jelentik: A Német Távirati Iroda közli: Az Egyesült Államok nyolc cirkálója elhagyta a harbouri kikötőt és ismeretlen rendeltetéssel eltávozott. Ezen kívül 10 torpedóromboló, négy cirkáló, több sorhajó és egy repülőgépanyahajó is elindultak Harbourból a máljai szigetek felé.

Tizenkilencezer német munkás a bayreuti Wagner-diszelőadáson

A lant és kard egyaránt megfér az öntudatos német ember kezében

A Vezér meghívására német munkások és katonák számára kedden este diszelőadás keretében új diszelőadással és újszerű rendezéssel előadták Bayreutban Wagner Richard halhatatlan zeneművét a Bolygó hollandit. Az ünnepi játékok tradicionális irányítását Heinz Itschen államtanácsos végezte, a zenekart Ellmanskorf Karl vezényelte, míg az opera főszerepeit Rudolph Dicklein, Milke, Völcker, Zimmermann és Marie Focker világhírű művészek játszották. A diszelőadáson megjelent Ley dr. birodalmi miniszter, Wester körzetvezető és Wagner Wiennfeld, a nagy zeneköltő unokája is helyet foglalt. A hallgatóság soraiban lévő munkások és katonák lelkesen tapsoltak az előadásnak, majd az előadás végeztével Ley dr. fogadta a sajtó munkatársait és a következőket mondta:

—Különös fontossága van ennek a Wagner

dráma előadásának az ünnepi játékok sorozatában és ilyen körülmények között, mint ahogy az ma lezajlott.

A Vezér 19 ezer munkást és katonát hívott vendégül ezeknek az előadásoknak sorozatos megtekintésére és ezeket az ünnepeket a „Kraft durch Freude“ mozgalom keretében rendezzük meg.

Es ha valaki megkérdezné, hogy ez a háború kellős közepén, hogy történhet meg, azt felelem, hogy a háború a birodalom szemében nem jelent valamelyes büntető expedíciót, hanem a legszebb és legmagasabbrendű kinyilvánítást és megmutatkozást a német erőnek és élni akarszának. A lant és a kard megfér az öntudatos német ember kezében, ez a bizonyítéka és tanulsága az 1940. évi bayreuti ünnepi játékoknak — fejezte be nyilatkozatát Ley dr.

(Rador)

A földművesek a mezőgazdasági termékek árának emelését kérték a miniszterelnöktől

Bucurestiből jelentik: Gigurtu Ion miniszterelnök előtt a mezőgazdák népes küldöttsége jelent meg Sisesti Ionescu, Berceanu Mihai és Solacolu ezredes vezetésével. A bizottság előtárta a miniszterelnöknek a különböző kéréseket. Kérték a kormány elnökét, hogy a mezőgazdasági árak termékeit a lehetőség szerint úgy emelje, hogy a mezőgazdák módjuk legyen a számukra szükséges ipari termékeket meg-

zenni, ezenkívül a gabonakereskedelem és a forgalom szabályozása tekintetében is javaslatokat tettek. Gigurtu miniszterelnök a küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy a kormány legfontosabb programpontjának ismeri a mezőgazdák és a falvak életszínvonalának emelését, a velük kapcsolatos problémák legsürgősebb megoldást, mert az ő boldogulásuk egyben az ország legfontosabb érdeke.

LAPZÁRTA

Tokióból jelentik: A császár szerdán délután Konoye herceget megbízta az új japán kormány megalakításával. Konoye herceg vezetője annak az új irányzatnak, amely Japánban teljesen új politikai rendszert kíván teremteni. Konoye kinevezése annak a tanácsnak eredménye, amelyet Japán volt miniszterelnökei folytattak, és amelyek során egyöntetűen a herceg személyét ajánlották legalkalmasabbnak a kormányelnöki méltóságra.

★

Berlinből jelentik: Az első kórházrepülőosztag ma elindult Berlinből Franciaország meg nem szállott területeire. A kórházrepülőgépek feladata, hogy a sebesülten fogságba esett német katonákat hazaszállítsák.

★

Vichyből jelentik: A francia kormány tagjai szerdán délután két óra hosszat tartó államtanácsot tartottak. Az államtanács ülésén külpolitikai kérdésekről, továbbá a fegyverszüneti szerződés végrehajtásáról, a közigazgatási élet megindulásáról, a menekültek problémájáról és a mezőgazdasági kérdésekről tanácskoztak. A kormány tagjai ma délután 18 órakor újabb tanácskozásra ültek össze.

Londonból jelentik: Az angol alsóházban Buttler külügyi államtitkár egyik képviselő kérdésére, hogy érvényben van-e az Anglia által Romániának nyújtott szavatosság, így válaszolt:

— A román kormány július elsején nyíltan kijelentette, hogy lemond a múlt év áprilisában nyújtott angol-francia szavatosságról. Az angol és francia kormány ezt egyoldalúan adták meg. Ilyen körülmények között az angol kormány nem tart magára nézve kötelezőnek a szavatosságból folyó bármily kötelezettséget.

★

Damaszkuszából jelentik: A szíriai frontról érkező jelentések szerint Haifának az olasz repülőalkalakkal történt bombázása az arab lakosság körében nagy lelkesedést váltott ki. Damaszkusz és Beyruth uccáin a tüntetők között még francia uniformisba öltözött egyének is résztvettek. Libanon és Palesztina felől láthatók voltak azok az óriási füstfelhők, amelyek a bombák által felgyújtott gyárak és az ugyancsak bombákkal gygyulladt 50 óriási petróleumtáncok tüzeiből keletkeztek. Megállapították, hogy ha a tüzvések kitérősekor a szél ellenkező irányban fújna, Haifa egész városa a tűz martalékává lesz.

Látogassa meg a Bécsi Őszi Mintavásárt

1940 szeptember 1-8.

Díjtalan beutazási vizum. 60 százalékos menetdíj kedvezmény a német birodalmi vasutakon, 50 százalékos visszaútasítási kedvezmény a román államvasutakon, 33 százalékos menetdíj-kedvezmény a magyar államvasutakon. A beutazási vizum iránti kérvények 1940. augusztus 9-ig benyújtandók. — Jelentkezés, felvilágosítás és ismertetők: a Vásár bucurestii képviselőténél: Str. Caimaitei 16, telefon: 5.25.33, a német birodalmi vasutak idegenforgalmi irodájánál, Bucuresti, Calea Victoriei 114, telefon: 5.12.80 és az ország összes utazási irodái által.

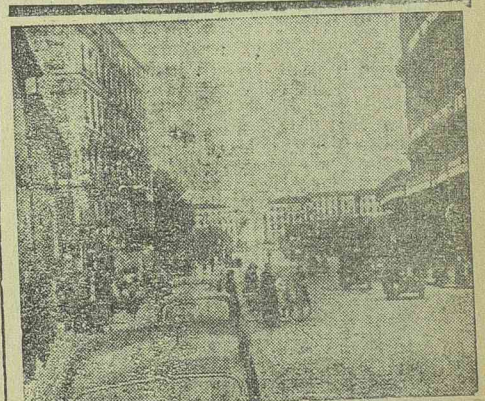
Berlinből jelentik: Szerdán megindult a repülőposta forgalom Németország és Spanyolország között. Ugyanekkor a repülőszemélyforgalom is megindult. Spanyolország és Németország között a repülőgépek Lyonban szállnak csupán le.

A Stefani ügynökség közli Tangerből, hogy a Francia-Marokkó felett az utóbbi időben több ízben angol repülőek jelentek meg, akik franciányelvű röpíratokat és újságokat dobtak le. A francia sajtó megadta most a választ eme röpíratok tartalmára és ebben a franciák felszólítják az angolokat, hogy ne meséljenek valótlan dolgokat, hanem adjanak hirt olyan győzelmekekről, amelyeket az angol propaganda terjeszt olyanok számára, akik még hisznek benne.

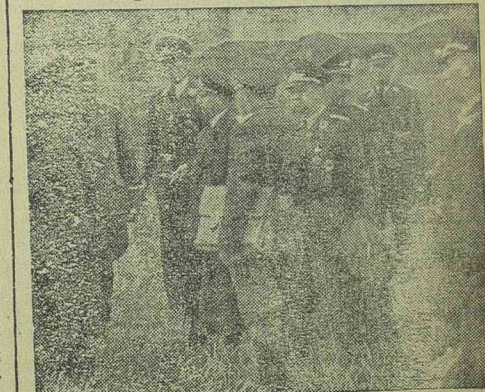
Svájcba érkezett a megszünt hollandiai diplomáciai képviselők személyzete

Bernből jelentik: Szerdán reggel diplomata-különvonat érkezett Bernbe. Ez a vonat a Belgiumban és Hollandiában akkreditált 12 különböző követség személyzetét hozta magával. A diplomaták között voltak a hágai és brüsszeli amerikai nagykövetségek a hivatalnokai is. Ugyanezzel a diplomata vonattal érkeztek meg Svájcba a délamerikai államok hágai és brüsszeli diplomatái kivül a Hágában működött legfelsőbb nemzetközi döntőbíróóság bírái és ennek a bíróságnak személyzete.

Kopenhágából jelentik: Hivatalos közlés szerint, Brüsszelben, Hágában és Osloiban megszüntették a dán követségeket és a dán alattvalók védelmét egyelőre az ottmaradt dán konzulátusok vették át.

Német csapatok bevonulnak Lyon városába.

Milch német vezérezedes és törzskara a Lebourgeti repülőtéren.

Leprások lázadása Nyugat-India szigetein

50.000 leprás van Hollaad-Indiában, akik közül 45.000 szabadon jár-ke

Hága, március hó. Lakónikus hír érkezett Indiából. Az Agusan-Gaju-Luosz hollandindiai leprakolonian a leprások fellázdáltak. Hatósági közbelépés után harc fejlődött ki, amelynek több halott és sebesült áldozata volt a leprások közül... Egy ezomórú hír embertársainkról, akiket külön szigeteken, kolóniákon elszigeteltek a külvilágtól, hogy ne zavarják nyomorúságaikkal, borzasztó kínórköngéseikkel a világ menetét; hogy senki, csak ők legyenek tanúi annak, hogy miként szárad le testükről a hús, a bőr, miként hullanak szét tagjaik izenként...

Kolonia, — ahol dúsan terem a rizs, cukor, tea ahol az anyaföld hűsége tartja oda gazdag emelőt a szorgos munkásoknak. A holland kolóniákon — leprakolóniák. Allam az államban... Itt mindenki egyformán ur, egyformán gazdag. Itt mindenki épít, akinek kedve van; mindenki szánthat, vehet, arathat. Csekély pár forintért mindenki háztulajdonos lehet. Külön községi tanácsaik vannak, külön kertjeik, külön majorosaik vannak. Kéthónaponként némi változás áll be a nyomorult páriák szomorú életében: Az orvos látogat el hozzájuk, ellenőrző útján és utasítást ad nekik...

Arra, hogy hogyan viselkedjenek és milyen életmódot folytassanak, hogy innen gyógyultan kerüljenek ki...? Nem... Kikerülésük reménytelen. Még húzzák egy pár évig, míg fizikumuk bírja a rettenetes fájdalmakat. Az orvos — amennyire lehet — enyhítő orvosságot nyújt nekik és higiénikus életmódra szoktatja őket. De ez nem sokat segít. És hoz nekik ajándékokat, cseccbecskéket, aminek a páriák úgy tudnak örülni. Amit szemük-szájuk kíván, megkapják, hiszen a holland kormányzóságok nemes emberi módra akarják e nyomorultak szenvedéseit enyhíteni...

És ebben a paradicsomban, ahol minden van, valóságos pokol a leprások léte. Ők maguk tudatában vannak annak, hogy lassan, de biztosan pusztulnak. Némelyek kéri, könyörögnek, hogy pusztítsák el őket. Lőjék agyon. Minek kínórköngének tovább? De a hollandindiai törvénykönyv még nem ismer olyan paragrafust, amely a halállal küzdőket elpusztítani enged.

Egyszer négy újabb leprás családot hoztak az egyik kolóniára. Még frissen és élénk öntudattal, nem tudtak változhatatlan sorsukba beletörődni. Meg akartak halni. A kolónia régi lakói szintén el akarták pusztítani magukat és hatalmas máglyát állítottak fel, amelyen fel akarták égetni magukat. És ezt izenték a leprakolónia felügyelőinek:

— Meg akarunk halni. A legjobb étel nem izlik nekünk, a legszebb lakás, nem eszik jól, a legvastagabb takarók nem melegítnek bennünket fel. Beteg tagjaink elviselhetetlenül sajognak, hagyjatok bennünket meghalni!...

És még aznap készültek a halálra. Aman Rebu, a leprások öre, aki már tíz éve önködik ezen a tanyán e betegek között, kérve könyörgött nekik, hogy mondjanak le tervükről.

Mit akartok tőlünk?... Az életünk a miénk! És nekünk nincs rá szükségünk. Hagyjatok elpusztítani bennünket. Életünk vagyunk. Fáradtak vagyunk ahhoz, hogy tovább viseljük szenvedéseinket. Egyre betegebnek vagyunk.

És valóban még aznap, három újabb leprás hagyta itt nyomorult életét.

Minden rábeszélés hiába volt.

A felügyelő segítségért rohant. Látta a leprások villogó tekintetét, látta, miként szorúl ököibe a kezük és az életunt mennyi elszántsága rejlik bennük.

Újabb felügyelő csoport érkezett és kérelték a leprásokat, hogy nyugodjanak meg, majd jönnek az orvosok és meggyógyítják őket. Minek akarnak meghalni?

— Hagyjatok bennünket pusztulni!... — kiáltották.

És ekkor lesújtott az első ökölesapás. Egy hatalmas termelt leprás, aki valaha talán a legszebb legény volt valamelyik virágos kis szumatrai faluban, harci kiáltással a hatóság emberei elé vetette magát. A leprások, mint valami vadállati raj, utána. Mintha az őserdő valamennyi vadásza egyesült volna ezekben a betegekben, nekimentek a fegyveres erőnek. A felügyelő megakarták ölni. A jelenlévő brigád fegyvereit használta és a leprások egymásra buktak holtan. Több férfi és asszony pusztult így el és még számosan sebesültek meg. A többiek mintha a bennük talán még csak rövid ideig lapangó életszikra villant volna fel, az erdő mélyébe menekültek...

Holland-Indiában nem kevesebb, mint 50.000 leprás van, amelyek közül mindössze 5000 van ma-

gán- és köztelepeken elhelyezve. 45.000 beteg pedig szabadon jár-ke és veszélyezteti az egészséges lakosságot. Már arról is érkeztek hírek, hogy az iskolákba is bevonult a rettenetes betegség és a szülők között páni félelem tört ki. Az iskolák igazgatói azonban rögtön intézkednek, míhelyt egy gyanús tünet van. Az utóbbi esztendőben már némi remény mutatkozott, hogy van lehetőség a gyógyításra, egy különös növényt fedeztek fel a szumatrai dűsungelkben, amelynek olajával enyhíteni és állítólag gyógyítani is lehet a leprásokat.

Azok a leprások, akik még szabadon járnak és nincsenek hatósági megfigyelés alatt, szabadon rendelkeznek életükkel. Számosan közülük magukban hordozzák a kórt, testükön megjelennék a fekélyek, vagy a vérükben hordozzák a betegséget, hogy aztán mennél hamarabb kitörjön rajtuk. Nemelyek inkább

Ad a jó Isten a szegénynek tüzeitát...

A keddről szerdára virradó éjjel óriási vihar vonult el a város fölött. A nappali perzselő hőség után estefelé szürke fellegek gyülekeztek az égen, amelyek előbb a menybolót peremén jelentkeztek, majd egyre előbbre nyomultak.

Késő este a felhők színe mélyfeketére változott. Ugyanakkor már cikkáztak az első villámok és meg-megszólt a mennydörgés is. Aztán minden átmenet nélkül pillanatok alatt vad orkán tombolt. Jaj volt az ablakoknak, amelyek nyitottan meredeztek az uccára. A zúgó, ordító és sivalkadó szélvihar dühében megragadta az ablakzárnyakat, ide-oda csapkodta azokat, amíg üvegtábláik csörömpölve hullottak le a járdára. A zivatar zsvajában azonban az üvegtáblák törése, csörömpölése csak kísérője volt annak az irtóztató zajnak, amellyel a háztetők fedőcserepei zúdultak le az uccatestre. Szerencsés ház volt, amelyről csak negyven-hatvan cserép esett az orkán áldozatául. Akadt akárhány épület, amelyet a megveszekedett tomboló vihar félig is letarolt. A vihar betörte a Belvárosban Bild Józsefnek a 3. August úton és Luminosu Ioannak a Cartan téren levő üzletének kirakatait is.

Házakban és uccákon sok helyen kialudt a villanyvilágítás, mert a szélvész úgy belekapott a vezetékbe, mit a zenész csontos keze a citera húrjaiba és összegabalyította, összetépte azokat. Így aztán megszakadt a villanytelep áramszolgáltatása, sok helyen nem volt világítás, számos műhelyben nem dolgozhattak a gének és több szakaszon nem közlekedtek a villamosok sem.

Megérezte a vihart a telefonhálózat is. Sok átlomás hasznavehetetlenné vált. elnémult. A villamos-társaság emberei már hajnalban útrakeltek létrákkal és szerszámokkal, hogy a megnémult telefonállomásokat újból beszélték tegyék.

Nagy pusztításokat vitt rószché a szélvihar a város területén zeldelő fák között. Karvastagságú ágakat könnyedén szakított le róluk. Néhol magukat az öreg fákat sem kímélte, a földből kicsavarta, vagy derékban kettő törte azokat. Reggelre minden ucca sora kétfelől fagallva volt szegélyezett. Hét órákor már szegény emberek száza, kopott öltözötű férfiak és asszonyok meg gyermekek lenték el az uccákat és gyűjtötték az anyatörzstől leténné gallyakat, ágakat. Ki öre szodott, amennyit tudott, ki köténybe. Volt néhány élelmes is, aki talpát korított a fagyfűtésre. Az országvárosi templom közelében egy vén ember elégedetten hirdette:

— Ad a jó Isten a szegény embernek tüzeitát. Ha már az embertársak számunkra megvadászolóhatalanná teszik a fát, hát Isten mekönyvöült rajtuk és a vihar segítségével hirtetia őket fához, amelyvel levekéküket megfűzhetik, vagy majd a hideg heálltával szobáinkban kis meletet csnálhatnak.

Siralmas volt a parkok sorsa a viharban. Számos virágot gyökereitől kilénné a vihar és összevissza dobálta szegénykéket. A kávéházak vendégei és cukrászdák terraszai sem voltak az orkánnak invére. Asztalaikat és székeiket előbb csak felborította, majd egyeseket felkapott és a kocsitűt közepéig hajított.

A vihar alatt a mentők állandó közzenítésben voltak. Szerencsére azonban nem akadt dolgozó. Bárha az orkán kitörésekor még sokan időztek az uc-

a halált válasszák és a legfantasztikusabb módon végeznek magukkal. Mágiván égetik el magukat, vagy koporsót ácsolnak össze, amelyben a vízbe dobják magukat. Mások gödröt ásna és magukra húzzák a földet, hogy elevezen legyenek eltemetve. Csak ők tudják megmondani, hogy miért választják e lassú halált, amely azonban sokkal enyhébb számukra, mint az elrothadás...

Mint már említettük, egész Holland-Indiában 45.000 leprás beteg van izolálva a külvilágtól. E számból 600 Jáva szigetére jut, ahol 30.000.000 a lakosság száma. Szumátrára 2500 beteg esik s itt mindössze 6.000.000 ember lakik. Bali és Lombok szigetekre 500 leprás beteg esik és az indiai sziget-csoport többi szigetein körülbelül 1000 leprás van. a szabadon járó 45.000 beteg ugyanilyen arányban oszlik meg a szigetek között. Most azonban radikális eszközökhöz folyamodik a holland kormány, Angol és holland tudósok karöltve dolgoznak azon, hogy a trópusi égővben található olajos növényekből leprabacillus-ölő gyógyszert állítsanak össze. Az Űdv Hadserege szintén részt kér magának ebből a munkából. Az izolált leprás betegek között 200 európai is van, akik a lázadó benszült leprásokkal ellentétben, hősiesen, keresztényi türelemmel várják a megváltást az orvosi tudománytól, vagy a haláltól...

P. R.

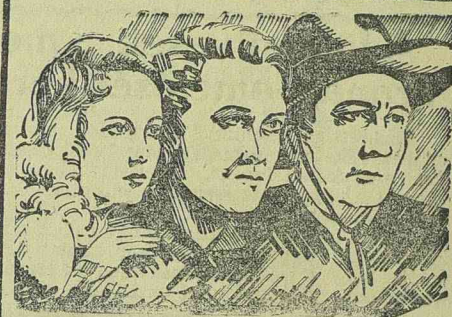
Óriási vihar a város fölött

éakon és igyekeztek villámgyorsan menekülni, nem történt semmi sebesülés.

Magá az orkán úgyszólván csak percekig tartott. Azonban a villámlás, mennydörgés és felhőszakadászerű zápor, majdnem egy óráig. Utána szakadozni kezdtek a felhők és a támadt közökben kiváncsian kiládkáltak a Hold. Reggelre teljesen kiderült és a felhőtlen égen aranyolt a Nap. A deris nappal ígérete azonban nem vált be, mert hét óra után beborult az ég és megeregt az eső, amely esett, esett, vígasztalanul esett.

Kolum Bácsi.

Capitol mozi

Furi kapitány

VICTOR Mc LAGLEN
BRIAN ALERNE
JUNE LANG
PAUL LUKAS

a főszerepekben

Szenzációs film az ausztráliai deportáltak életéből

Apollo mozi

Anyai szeretet

A német filmgyártás egyik legnagyobb, legszebb és legmeghatóbb alkotása. — A főszerepekben: Käthe Dorsch, Hörbiger Paul, Wlof Albach-Retty.

Román lapok szemléje

Timpal: A francia alkotmány megváltoztatása úgy az olasz, mint a német sajtóban hosszabb kommentárokat ad okot. Köztudomású, hogy az állam tekintélyének azonnali visszaállítására érdeklődésben annak berendezését tekintélyi alapon gyökeresen megváltoztatták. Az új államfő Petain tábornagy lett. Az új kormány elsőrendű elfoglaltságai közé tartozik az állam védelme az ifjúság nevelésében, a család megsegítésében és a nemzeti öntudat megteremtésének politikájá révén, amelyben a munka és a francia teremtő erő viszi a fő gondolatot. A német sajtóban Rosenberg Alfréd, a nemzeti szocialista gondolat doktrinérje gyakorolt bizonyos mértékben kritikát. Ebből a cikkből le lehet szűrni azt a gondolatot, hogy Németország az európai újberendezés pillanatához érkezett el és most elsőbbséget tulajdonít a gazdasági és társadalmi eszméknek, míg a háborút előkészítő lelkesítő, dinamikus forradalmi erők szilte nemzeti gondolatot másodrendűnek tartja.

A politikai berendezés azonossága, a nemzeti szocialista, totalis és diktatori rendszerhez való alkalmazkodás, ennek a doktrinának lemásolása belső közigazgatási intézkedések útján létrehozott forradalom révén, ma Németország szempontjából nem feltétlenül szükséges valami. Ezeket később visszhangnak tartja a német birodalom és azok az államok, amelyekben most indul meg a gondolat, nem tartottak lépést az idővel.

Az, ami a holnapi Európában a jövőre történő feljogosításokat sugalmazhatja, ugyanaz lesz, mint volt számtalanszor a történelem folyamán, a munkaképesség, a népek nemzeti ereje, szervezési és vezetői készsége, amelyeket gazdasági, társadalmi és politikai téren megnyilvánítanak.

Universul: A világháború, amelynek zűrzavarából semleges magatartása következtében számos kisállamnak sikerült megzavargodva kikerülnie, több hibája mellett előrehaladt, nem számítva azt a hallatlan derülést, amivel az évek folyamán rendelkezett. Ez a derültség az új államépítő eszme megerősödése folytán adódott. A többnyelvű államokban volt nagy szenvedések elfelejtették és ha nem mindenkorra, de hosszú időre kiküszöböltnek vélték más uralmak veszélyét és így a kis államok lelkesedéssel csatlakoztak a semlegesség eszméjéhez, amelyet nagy ügyességgel csepegtetett el a nemzetközi sajtó. A semlegesség alapja a nem sok munkával elért jó élet és minél kevesebb kockázat volt.

Curentul: „A kormánynek elsőrendű elfoglaltsága, hogy felemelje a mezőgazdaság színvonalát” — jelentette be Gurgutu miniszterelnök a minap. Inne, egy értékes nyilatkozat, amely annál inkább is fontosabb, mert eddig a mezőgazdaság inkább csak retorikát, mint tényleges támogatásban részesült. Valóban, 1919-től egészen maig a nemzetgazdaság alapja a földművelés volt, vagyis az egész román állam élete ezen a megnyilvánulásban épült fel. Kétségtelen, hogy a mezőgazdasági védelmi politika hiánya nem zárta ki azt a lehetőséget, hogy az őstermelést kihasználják. Az iparnak szükséges nyersanyagok behozatalát a mezőgazdasági termékek kivételéből származó devizából fedezték.

A miniszterelnök fenti kijelentéséből arra lehet következtetni, hogy a kormány a közeli jövőben megfelelő árakat fog megállapítani ezeknek a termékeknek. Eddig mindig csak a mezőgazdasági termékekre állapítottak meg maximális árakat, míg az ipari cikkek árai a piac hullámzását követték. Amikor ezeknek a cikkeknek a termelési költségeiről folyt a vita az illetékes minisztériumokban, az ipari képviselők jelen voltak és igyekeztek érvényesíteni meggyőződéseit, de amikor a földművelők véleményének előállítására került sor, nem lehetett senkit sem találni, aki felemelje a szavát érdeklükben. Így nem lehet tovább, hogy állandóan munkát és áldozatot kérjünk a földművesektől, ugyanakkor pedig termékeikre maximális árakat szabjunk. A kormánynak felül kell vizsgálnia a mindennapi iparpártoló politikát. Elsősorban, a mezőgazdasági termékek árát a kereslet és kínálat törvényeire kell hagyni. Úgy hírlék, hogy a jövő politikáját a mezőgazdaság elsőbbsége fogja uralni. És most — tényeket várunk.

Magyarország külügyminisztere ismertette a Münchenben lefolyt tanácskozások eredményét

„Olyan racionális megoldást akarunk, amely barátságot terem az ellenségeskedések helyett”

Budapestről jelentik: Csáky István gróf magyar külügyminiszter a parlament két házának külügyi bizottsága előtt — mint megirtuk — kedden nagy beszámolót mondott a Münchenben lefolyt tanácskozásokról. A külügyminiszter beszámolójában hangsúlyozta, hogy

feltétlenül szükséges a délkelet-európai békének megővése és ugyanakkor elengedhetetlen a hidegverő is, hogy igazságos és tartós béke legyen Európának ezen a részén.

Magyarország feltétlenül bizik barátaiban és azok biztosítani fogják az ország jobb jövőjét. Reméljük — mondotta a külügyminiszter, — hogy senkisésem fog békés szándékaink elé akadályt gördíteni, de ha ez megtörténne, akkor számolunk ezzel az eshetőséggel is. Lehetetlen — folytatta Csáky István gróf, — hogy ne értsék meg azt a körülményt, hogy

nemcsak Magyarországnak van szüksége a jó szomszédi viszonyra, hanem a többi államoknak talán még fokozottabb mértékben. Magyarország nem akar lehetetlen dolgokat elérni, hanem olyan racionális megoldást, mely

barátságot terem az ellenségeskedések helyébe.

Magyarország minden téren azok mellett az államok mellett áll, melyek eddig ügyét segítették és most egy újabb állomáshoz vették. Minden olyan tevékenység ellen harcolunk — fejezte be szavait Csáky István gróf, — amely a köztünk és Németország közötti jóviszonyt megakarná bontani, vagy, ami ennek a baráti kapcsolatnak megbontására törekedne. A külügyminiszter expozéjában a parlament külügyi bizottságának számos tagja jelen volt,

(Rador)

A temesvári magyar szülőotthon már a közeli jövőben megkezdte emberbaráti működését

A temesvári magyar szülőotthon és csecsemőgondozó intézet létesítése immár biztosított. A két első — egyenként ötvenezer leles — adomány után a harmadik nagyobb adomány, százezer leinyi összegben a múlt napokban érkezett a Magyar Népközösség bántási irodájához. Ezenkívül a kisebb-nagyobb adományok összege harmincezer leire rug. Bizonyos, hogy még további pénzáradatok is várhatók. Megírtuk, hogy az intézmény számára természetbeni adományok is ajánlhatók fel. Így az egyik temesvári gyáros hat nagy és hat kis ágyat, egy kályhagyáros vadonatúj cserépkályhát adományozott, többen pedig gyermekkelengyét adtak. Gyermekruhát, ágyneműt, vásznat és egyéb felszerelési tárgyakat is elfogadnak, amelyek a Magyar Házban levő népirodában adhatók le. Felajánlhatók természetesen használt, de még jó karban levő holmik is.

A szülőotthon és csecsemőgondozó intézet elhelyezésére most keresnek megfelelő épületet. A helyiségek biztosítása után megkezdődik azok berendezése. A temesvári magyar orvosok máris felajánlották az intézménynek díjtalan szolgál-

latukat. A jelentkező orvosok a nap különböző óráiban felváltva teljesítenek majd szolgálatot az intézetben, ami nem akadályozza meg őket magánygyógyászati folytatásában. Az intézetben szegény magyar anyáknak megadják a lehetőséget gyermekeik világrahozatalára és ott csecsemőikkel együtt ingyenes ápolásban és felügyeletben részesülnek. Ezenkívül természetesen felvesznek olyan kedvező anyagi helyzetben levő szülőanyákat is, akik a mérsékelt kezelési és ápolási díjat megfizetik. Az intézmény már néhány hét múlva megkezdte áldásos működését.

A Magyar Népközösség ismételen és nyomatékosan felhívja a magyarság figyelmét arra, hogy az intézményre való gyűjtéssel senkit nem bízott meg. Adományokat kizárólag a Magyar Házban fogadnak el és azokat ott nyugtazzák is. Elfogadnak bármily csekély összeget, amelyet önzetlenül és szívesen adnak. Kisebb adományokat több ismerőtől egy személy is bevihet a Magyar Házba és ott megnevezheti az adományozókat, akik részére kívánatra névszerinti külön elismervényeket is adnak.

A nagy melegben több húsmérgezés történt a városban

A húst kellően hűtött jégszekrényben kell tartani

Az utóbbi napokban Temesvárott számos húsmérgezés történt. Több esetben a nagy melegtől megromlott hús került forgalomba és ennek elfogyasztásával többek élete komoly veszélybe került. A húsmérgezésekről jelentést tettek a városi főorvosi hivatalnak, amely ezúton is figyelmezteti a henteseket, vendéglősöket és élelmiszerkereskedőket arra a felelősségre, amely őket a hús frissentartásával terheli. A húsmérgezés halálos kimenetelű is lehet és akkor nemcsak anyagiilag, hanem büntetőjogiilag is felelősséggel tartoznak. Ezért a városi főorvosi hivatal felszólítja az érdekelteket, hogy a húst tisztán kezelt és kellően hűtött jégszekrényben tartsák. A hibás jégszekrényben eltett hús nem áll el frissen néhány napig és mire fogyaszt-

tásra kerül, megromlik. A húst csak úgy lehet jól konzerválni, ha a jégszekrényben legalább négy fok hidegre hűtik le. A főorvosi hivatal intézkedett, hogy sorozatos ellenőrzésekkel akadályozzák meg a romlott hús árusítását. Az ellenőrzés kiterjed majd a jégszekrényekre is, mivel csak azok hibátlannak volta biztosíthatja a hús egészséges konzerválását. Amennyiben megállapítják, hogy a hentes, vendéglős, vagy kereskedő romlott húst adott el, a legszigorúbb büntetést alkalmazzák. A főorvosi hivatal ugyanakkor a közönséget is figyelmezteti, hogy a hús, vagy felvágottak vásárlásánál győződjék meg arról, vajjon az nem romlott-e, mert csak a legnagyobb elővigyázatossággal kerülhető el a veszélyes húsmérgezés.

Új üzemanyagot találtak az amerikai vegyészek

Newyorki jelentés arról számol be, hogy az amerikai vegyészek új anyagot találtak fel, amelynek egyelőre U. 235. a neve. A hirasás szerint ez a felfedezés az új idők egyik legnagyobb vívmánya lesz, amely valóságos forradalmat fog előidézni a gyáripárbán és termelésben. Az új anyag ugyanis a szakkörök megállapítása szerint

olyan összetételű, hogy egy font belőle fölér ötmillió font szénnek, vagy hárommillió font petróleumnak az erejével.

Ez azt jelenti, hogy az új anyagnak egész kis darabkáival hajókat vagy mozdonyokat lehet hajtani anélkül, hogy hosszabb távolságokon is új üzemanyag felvételére volna szükség.

A kísérletek még folynak az új anyag előállításának racionalizálása céljából, de egyidejűleg kémiai gyártását is megkezdték, egyelőre kis mennyiségben. Az amerikai vegyészek forradalmi találmánya érthető felhívást és érdeklődést keltett nemzetközi szakkörökben.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 28—15.

Az élehetetlen ember

Az egyik külvárosi uccában sietve csoszogott megrakott kosarával az öreg sülteményes ember. Megviselt fehér kabátja csapzottan lötyögött keskeny vállán. Homlokán vastag izzadságcseppek ültek és sovány nyakán kidagadtak az erek, amint erőltlen karján cipelte a ropogos kiflikkel, zsemlékkel és pogácsákkal megrakott kosarat. Lihegve törtetett a nagy melegben célja felé, amely messzire volt még és mégis közel volt hozzá. Az öregnek mindennap el kell adni a kosár sülteményt és bizony néha kilométereket gyalogolt, hogy a kenyérré válót megkeresse. Akkor éri el célját, ha kiürül a kosara és helyette megtelik foszlott kabátjának zsebe csillogó aprópénzzel. Ezen a napon még alig csörgött néhány le a zsebében. Az emberek a nagy melegben nem vágyódtak a kifli után, hanem az erre szánt lelekké inkább a fagyaltárus bevételét növelték. Az öreg bácsi azonban nem csüggedt és kiszáradt torokkal, rekedtes hangon kínálhatta árúját:

— Friss sülteményt tessék!

Már majdnem az ucca végén volt, amikor a sarkon egy jólöltözött férfi fordult be, aki egy kisgyermeket vezetett a kezénél fogva. Amikor az apróság meglátta a sülteményt, nyafogni kezdett:

— Vegyél nekem kiflit...

A férfi megállította az öreget, aki fáradtan engedte le kezéből a kosarat és várta, hogy a gyermek válogasson a kifliből. A férfi pedig benyúlt a zsebébe, kivette pénztárcáját és öt leit adott a sülteményárnak. Ez vissza akart adni két leit, amikor a férfi, talán szánalomból, így szólt:

— Tartsa meg öreg a két leit!

Az öreg először meghökken, egy pillanatig tévovázva nézett a tenyerében levő két leire, de azután fejét rázza tiltakozóan:

— Nem vagyok én kérem koldus...

A jólöltözött férfi visszavette a két leit és tovább indult. Fogai között bosszusan morogta:

— Élehetetlen ember...

Az öreg árus meghalotta a megjegyzést és sértődötten válaszolt:

— Én élehetetlen ember vagyok, amikor öregségemben is fáradtságos, de becsületet munkával keresem a kenyeret? Engem ne boldogítsen senki...

A melegben és sietségben kihívult arca még jobban kipirult a méltatlankodástól. Haragjában szinte fiatalos lendülettel kapta fel újból nehéz kosarát és amikor tovább ment, narciasan hangzott a kiabálás:

— Friss sülteményt tessék...

(karef)

A megdöglött ember életekbe kerül.

(—) A prefektus szemléltja. Popovici Virgil ezredes-prefektus tegnap vidékre utazott, hogy folytassa a mult napokban megkezdett szemléltjét.

— Császár érsek miniszteri kihallgatás: Bucurestiből jelentik: Caracostea miniszter kihallgatáson fogadta Császár bucarestii római katolikus érseket.

— Cuza külön minisztériumot javasol a zsidók kérdés megoldására. Bucurestiből jelentik: A Curentul című fővárosi lap a zsidókérdésről sajtó anketót indított. Elsőnek Cuza professzort szólaltatta meg, aki nyilatkozatában megállapítja, hogy ennek az ügynek megoldása csak egységes módon történhet és leghelyesebb lenne, ha a kormány erre a célra külön minisztériumot állítana fel.

— A jövő esztendőre is biztosítva van Németország élelmiszerellátása. Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli: A Newyork Times nemrég cikket írt Németország élelmiszer helyzetéről és megállapította azt, hogy a háború második fele sokkal nagyobb nehézségeket fog okozni, mint az első rész, mert a gabonakészletek kifogyóban vannak és a takarmányhiány következtében a sertésállomány egy részét le kellett vágni. Ezekkel a híresztelésekkel kapcsolatban a közéleti minisztérium kijelenti, hogy a német lakosság ellátása a jövő évre is teljesen biztosítva van.

Sohasem tudhatod, hogy ki hallgat ki.

— Mikor fizetik a volt magyar póstatakarék-béteket? Körülbelül egy hónappal ezelőtt közzítettük, hogy a román és a magyar póstaigazgatóságok között létrejött megegyezés értelmében, a póstatakarékpénztár a még itten elhelyezett póstatakarékpénztári betéteket kifizeti. Miután a mai napig ily irányú intézkedés ténylegesen nem történt, Soós István dr., — aki ez ügyben több ízben interveniált illetékes fórumoknál — a kifizetés ügyében a következőket mondta: — Négy-öt héttel ezelőtt, egyik bucarestii utam alkalmával, felkerestem dr. Boer póstavezérigazgató urat, aki közölte velem, hogy a volt magyar póstatakarék-bétekek kifizetésének ügye befejezett tény, a betéteket mindenki ott, ahol a betét történt, megkapja. A vezérigazgató írta közölte, hogy a román pósta részéről az ügy már teljes elintézését nyert és pusztán csak a pénzügyminiszterrel kell még némi formalitásokat elintézni, hogy a folyósítást megkezdjék. A közeljövőben ismét Bucurestibe utazom és miután ezidig még intézkedés nem történt, újból meg fogom sürgetni az ügy elintézését és remélem, hogy most már az érdekeltek rövid időn belül hozzá jutnak pénzükhöz.

Aki vigyáz a szájára és a nyelvére, sok kellemetlenségtől kíméli meg magát. Hogyan akarod, hogy mások elrejtsek titkodat, amikor te sem tudod elrejtetni azt.

— Rablógyilkosság Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Megdöbbenő rablógyilkosság történt a fővárosban és az áldozat egy 70 esztendő övegyasszony, aki házában teljesen egyedül élt. A büntény a Spatarul Borcea ucca 24. szám alatt történt, ahol már évtizedek óta lakott Brichita Sita, egy bírósági végrehajtó özvegye. A már járnai is alig tudó öregasszonyt egy Dinescu Mária nevű nő szolgálta ki. Kedden délben Dinescu Mária megjelent a Spatarul Borcea ucca házában, legnagyobb meglepetésére azonban valamennyi ajtót és ablakot nyitva találta. Rosszast sejtve indult a lakásba és amikor a konyhába lépett, borzalmas látványt fogadta. A matrona szétzúzott fejjel, hatalmas vértócsában, holtan feküdt a földön. A helyszínrre kiszállt rendőri bizottság megállapította, hogy rablógyilkosság történt és a tettes, miután végzett áldozatával, teljesen kifosztotta a lakást. Amennyire tudják, a szerencsétlen végül özvegyasszony nagyobb értékekkel sohasem rendelkezett és a gyilkos kevés pénzt és mindössze néhány ezer lei értékű ékszert zsákmányolhatott. Magát a büntényt az eddig még ismeretlen rablógyilkos egy konyhai bárdal hajtotta végre, amelyvel teljesen szétverte Brichita Sita fejét.

A természet egy beszélt és két halló szervvel áldott meg, ami arra tanít, hogy többet kell hallgatnunk, mint beszélnünk.

— Sulyosan megbetegedett magyar politikus. Budapestről jelentik: Huszár Károly volt magyar miniszterelnök, az ismert politikus, sulyosan megbetegedett.

— A „MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG” FELHÍVÁSA A JÓZSEFFALVIAK JAVÁRA TÖRTÉNT GYŰJTÉS ÜGYEBEN. A Magyar Népközösség kolozsvári központi irodája a következők közlésére kérte lapunkat: „A Magyar Népközösség Kolozsvári Központjának Társadalmi Szakosztálya ezúton kéri az összes vidéki szervezeteket, hogy a még birtokukban lévő józseffalvi gyűjtőleveket elszámolás kíséretében a központi iroda címére haladéktalanul beküldjen sziveskedjenek. Kéri továbbá a népközösségi gyűjtést vállaló társadalmi egyesületeket, lelkeseket és magán személyeket, hogy a birtokukban lévő leveket a kibocsátó szervezetekhez, — vagy amennyiben azokat a központtól kapták, — közvetlenül a központi iroda címére (Cluj, Str. Bratianu 3 sz.) elszámolással együtt sürgősen megküldjen sziveskedjenek, mivel a gyűjtési határidő f. év június 15-én lejár s az izeket rövid időn belül a hatóságoknak be kell szolgáltatni.”

Elfoglalt emberek ne olvassák el!

Szomorú és beteges tünet az, ami most az úgynevezett társasági életnél mutatkozik, — írja egy vezető magyar folyóirat. Azt hittük, hogy régi leltárt már azoknak a lapoknak, melyek a társasági élet irodalmi megörökítéséül élnek. S íme, a helyett nemcsak az úgynevezett színházi lapok, hanem már a napilapok is egész rovatokat nyitnak, amelyek a különböző családi bálók, estélyek, disznótörök vagy kottépartik ömlengő leírásával foglalkoznak. Az emberi vagy családi hiúságnak ez a nagyképi legyezgetése csak undort válthat ki minden igazi kultúrember lelkében. Elvégre Európa ma igazán nem paradicsom, ahol csak az egzotikus madarak csicsérgésével lehetne törődni és igazán nem tesz jó szolgálatot sem a nemzetnek, sem a kultúrfelénységnek az, aki a világ és az élet győtrő nagy problémái, a szellem vagy a művészet emberhez méltó kérdései helyett a Cuncikák és Prüttyik házbáljairól számol be. Még megérjük, hogy legközelebb a kártyacsaták pénzügyi eredményeiről, a beírások vagy rosszulletek mineműségéről fogunk olvasni...

Hogyan akarod, hogy más megőrizze titkodat, amikor önmagad nem vagy titoktartó.

— A lett munkáspárt győzött a választáson Moszkvából jelentik: A Tass távirati iroda közli Rigából, hogy július 14—15-én lefolyt lettországi választásokon a szavazatok 97,7 százalékát a lett munkáspárt kapta. (Rador.)

— A JUGOSZLÁVIAI MAGYARSÁG VEZETŐI ÚJABB MEGBESZÉLÉSEKET FOLYTATTAK A BELGRÁDI KORMANNYAL. Belgrádból jelentik: Várady Imre, a jugoszláv magyarság vezetője tegnap kihallgatáson jelent meg Cvetkovics jugoszláv miniszterelnökkel, akivel a jugoszláv magyarság kisebbségének több kérdését tárgyalta meg. Utána Várady Imre és Deák Leo dr. Behlics Nikola közlekedésiügyi minisztert keresték fel és megtárgyalták vele a kisebbségek óhajainak részleteit.

(—) Kifogták a Begába hulladt inas holttestét. Megirtuk, hogy a Begából kifogták egy fiatal ember holttestét. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a fiatal ember Gheorghe Samuila tizenhét éves inasul azonos, aki fürdés közben a turbinánál fulladt a Begába. Holttestét a gyárvárosi temető halottasházába szállították.

A bölcs megtanul hallgatni és engedelmessé válik.

(—) Betegsége miatt felakasztotta magát Makay Lajos hetvenhat éves, a gyárvárosi Stefan cel Mare ucca 41 számú ház házmestere. Az öreg ember az elmúlt éjszaka, anélkül, hogy felesége észrevette volna, felkelt az ágyból, kiment az udvarra és a szomszéd ház falába erősített szögre dróttal felakasztotta magát. Felesége hajnalban észrevette, hogy férje nincsen az ágyban. Keresésére indult és az udvaron megtalálta holttestét, amelyet a hatóságok intézkedésére a gyárvárosi temető halottasházába szállítottak.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Mraucsik József asztalos Irén nevű leánya, Genye Mária napszámosnő Mária nevű leánya, Tripa György kertész Mária nevű leánya, Constantinescu Mihály vállalkozó Elena nevű leánya, Koch Anna napszámosnő Rudolf nevű fia, Stavri Frederic műegyetemi hallgató Aurel Lucian nevű fia.

(—) Halálozások. Meghaltak: Ardelean Terézia született Sedjelek hetvenöt éves, Samuila Gheorghe tizenhét éves földműves, Milin Ioan egy éves.

(—) A Temes folyóba fulladt. Schweitzer Péter, tíz éves fiú több társával a Temes folyóban fürdött. A fiú gyenge úszó volt és amikor mély vízbe került, alámerült. Társai segítségére siettek, de már nem tudták rajta segíteni. Holttestét még nem találták meg.

Aki vigyáz a szájára és nyelvére, sok kellemetlenségtől kíméli meg.

(—) Megindult a Beszarábiában eltűnt nemzetkisebbségiek összeírása. A Magyar Népközösség bányási irodája — Regina Maria körút 8. — megkezdte a magyar családok bejelentései alapján a Beszarábiában és Északbukovinában eltűnt magyar nemzetiségű személyek összeírását. Eddig már negyven személyt jelentettek be. Az összeírást még ezen a héten folytatják és azért mindazok, akiknek hozzátartozójuk a két országrészben eltűnt, tegyék meg az erre vonatkozó bejelentést a Magyar Házban. A Magyar Népközösség érintkezésbe lép a hivatalos helyekkel, hogy a bejelentett személyek sorsáról bizonyosságot szerezzen.

Aratás

Vidám fűtyszó hallik a magasból... Trilázva száll az ég felé, ahol a vad vihar késői foszlányai, vagy talán már a közeledő újabb vihar előőrsze gomolyognak. A fűtyszó száj gazdája azonban nem tekint aggodalommal az égbe. Inkább valami meglepedettség csillog a tekintetében és amikor a tetőn ülve végigtekint a szomszédos házakon, abbahagyja a fűtővezérlést, mert mosolygó szája szélesre húzódik. Nem fél a vihartól, mert az neki dolgozik. Amikor az orkán ijesztő sivitással lecsap a házakra és gyűlölködő vijjogással belemarkol a cserepekbe, hogy azok szerteszét repüljenek, akkor már előre számíthatja a holnapi keresztet. Készítheti szerszámaikat, mert amit a vihar neki vet, azt ő aratja le. Most pedig bőséges volt az aratás, mert majd minden haz piros tetőzetén fekete feghijakat vágott a vihar. Van is annyi munkája, hogy alig győzi. Ezért vidám a tetőfedő és ezért nézi le kevelően a magasból az egész keserves világot. Az ő számára nincsen borzalmas vihar, csak „jó” vihar. Siránkozzon a háztulajdonos a viharon, ő viszont csak neveti. Most van az alkalom, hogy a háztulajdonos úgy táncoljon, a hogy ő fűt. Nincs is nagyobb ügy nála, mert előmunkása a vihar volt. Jó, alapos munkát végzett és ettől a tetőfedő zsebe hizik. Ezért másszál most vidám fűtővezérléssel a tetőkön és sietős kezekkel betakarítja a vihar ternését. Számára most van aratás...

Tartós hullám -- Vizondolálás

az újonnan berendezett férfi- és női-fodrász és pedikűr-szalónban

Ilincea és Lenhardt

Timisoara, Belváros, Strada Alba Iulia 2 sz. (Kulturpalota, volt Ferdinand-szálló.)

— A magyarországi sajtó helyzete. Budapestről jelentik: A magyar sajtókamara megalakulása után most adták ki a hivatalos jelentést az abban helyet foglaló tagokról. Eszerint a magyar sajtókamarának 2740 újságíró tagja van, akik közül 137 zsidó újságíró, tehát a zsidók öt százalékát teszik a sajtókamara újságíró tagjainak. A kiadók 526 taggal szerepelnek a sajtókamara tagjai között és ezek között 8 zsidó van. A magyarországi lapkiadók között 1.05 százalék zsidó kiadók vettek fel.

— Zavartalan a vasúti forgalom Ploesti és Buzău között. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium hivatalosan jelenti, hogy a Cricovhidat teljesen rendbehozták és július 18-tól kezdődőleg Ploesti és Buzău között a személyes teherforgalom a hídon keresztül zavartalanul lebonyolódhat.

— Hatósági orvosi állásra pályázhatnak román orvosok, Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztérium nagyszámú kerületi és hatósági orvosi állásra hirdet pályázatot. Pályázhatnak az egészségügyi minisztériumhoz benyújtandó kérvények után román etnikai származású orvosok.

(—) A Duna-bizottság román tagjának látogatása Orsován. Pella meghatalmazott miniszter, a nemzetközi Duna-bizottság román tagja, tegnap Belgrádból Orsovára érkezett. A minisztert a helyi hatóságok és a Vaskapú igazgatóságának főtisztviselői fogadták.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Csütörtök, július 18.

APOLLÓ: Az anyal szeretet (német film).
CAPITOL: Az Anyal szeretet (német film).
CORSO: A nyugati villámháború (német film).
SCALA: A nyugati villámháború (német film)

— Portugália és Németország között kímélőül a baráti kapcsolat. Lisszabomból jelentik: Nobre Guedes portugál nemzetnevelésügyi minisztert Portugália berlini követévé nevezték ki. Guedes vezető személyiség Portugália politikai életében, az ifjúsági mozgalmak egyik kiváló előharcosa volt és többször járt már a német fővárosban, mint a német ifjúsági mozgalmak vendége. Jelenleg is tagja a portugál nemzetgyűlésnek és a kormánypart központi vezetőségében is helyet foglal. Guedes ezenkívül vezértitkára a portugáliai olimpiai bizottságnak. Berlini követévé történt kinevezését a sajtó úgy tekint, mint annak jelét, hogy Portugália és Németország között még barátabbá és bensőségebbé vált a viszony.

— Az olasz tengerészet veszteséglistája. Rómából jelentik: Az olasz véderő ma adta ki az olasz tengerészet első veszteséglistáját, a melyben 149 sebesült és 322 halott szerepel. A polgári személyek közül 3 meghalt és 1 eltűnt.

— A miniszterelnök kihallgatáson fogadta a bucarestii olasz követet. Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan közli: Gigurtu Ion miniszterelnök július 17-én fogadta Pellegrino Gili bucarestii olasz nagykövetet, majd Balan Nicolae erdélyi metropolitát, akinek kifejtette, hogy a legnagyobb mértékben áll az orthodox egyház és különösképpen az erdélyi egyház rendelkezésére, mert ez utóbbi volt mindenkor fáklavívője a román szellemnek Erdélyben.

— Letartóztatásban marad a Román Túrístikai Hivatal utazási iroda igazgatója. Bucurestiből jelentik: Megirtuk, hogy az ilfovi ügyészség letartóztatta Lascar Lazarovicot, a „Román Túrístikai Hivatal” utazási iroda igazgatóját, mert lakásán és irodájában körülbelül 1 millió lei értékű devizát és aranyat találtak. A vizsgálóbíróság a szabadlábra helyezése mellett döntött, azonban az ügyészség ellenvéleménye folytán az ügy az ilfovi törvényszék vádtaácsa elé került, amely helyt adott a vádhatóság álláspontjának és az igazgató letartóztatását eirendelte.

— Megszűnt a magyarországi autobusz-forgalom korlátozása. Budapestről jelentik: Beszámoltunk arról, hogy két héttel ezelőtt Magyarországon az autobuszforgalmat lecsökkentették. Szerdán reggel az összes vonalakon és a magyar fővárosban is megindult a teljes zavartalan autobuszforgalom.

— A munkaügyi miniszter új utasításokkal látja el a munkakamarák vezetőit. Bucurestiből jelentik: Csütörtökön, július 18-án a munkaügyi miniszter elnökle alatt az ország összes munkakamarájának elnöke tanácskozássra gyűlt össze. Ezen az értekezleten ismerteti a miniszter a kiküldötték előtt azokat az új teendőket, melyeket az államrendszer és a nacionalista kormány által megteremtett éra megkövetel. Az értekezleten a miniszternek kívül Rascanu Cesar és Tulea mérnök vezértitkárok is jelen lesznek.

— Üzemzavar a galatii villamos-műveknél. Bucurestiből jelentik hivatalosan: Ma reggel a galatii villamos-műveknél üzemzavar volt. Goma Paul, az alsódunai tartomány helytartója azonnal vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat megállapította, hogy a kár teljesen jelentéktelen és a víz- és villanyáram szolgáltatás kifogástalanul működik.

(—) Tovább is garázdálkodik az álgújtó. Megírtuk, hogy egy barna fiatalember beállt egyes magyar családokhoz és egy állítólagos inségben levő cserkészcsapat számára adományokat kér. Bőbeszédien adja elő mondanivalóját és a kezében különböző igazoló iratokat lobogtat, amelyeket azonban nem mutat meg. Az emberek rendszerint bedőlnék neki és kisebb-nagyobb összegeket adnak. Figyelmeztetjük a magyarságot, hogy ez a fiatalember hírhedt szélhámos, aki már évek óta hivattá szeríten azzal foglalkozik, hogy különböző ürügyek alatt a saját zsebe számára gyűjt. Mindenféle jótékonyági és emberbaráti célokra hivatkozik és megszercolja a magyarság jó szívet. A magyar társadalmat meg kell szabadítani ettől az elősdtől és ezért ismerjük kötelességünket, hogy abban az esetben, ha jelentkezik, azonnal adjuk át a legközelebbi rendőrnök.

Harisnya árusítás

gyári áron fogyasztók részére páronként is.

Csak július végéig

„ROCCA”
harisnyagyárnál

II. Penes Curcanul 4. (Klapka sor.)
Mindennemű flor gyermek, férfi és női harisnyak hibátlan minőségben és kiváltott hibával. — Kivételesen olcsó árak. Gyermek harisnyák ára 12 lettől kezdve. — Árusítás 8—1-ig és szombaton d. u. 4—7-ig, mai naptól kezdődően.

(—) A lugosi rendőrség új titkára. A lugosi rendőrkövetszura új titkárának Neamtu Sabin dr. eddigi marosvásárhelyi rendőrtiszt neveztek ki. Az új lugosi rendőrségi titkár harmincöt éves és tizenegy éve áll a rendőrség szolgálatában.

— Danzig Neufahrwasser része szabadkikötő lett. Berlinből jelentik: Szerdán reggel megjelent a birodalmi kormány rendelete, melyben a Danzig városának ügyvezető Neufahrwasser nevű részét szabadkikötőnek nyilvánítja. A birodalmi kormány szóbanforgó rendelete értelmében mindazon árúk, melyek ebbe az újonnan létesített szabad kikötőbe érkeznek, vagy onnan elszállításra kerülnek, mentesek a vámilletékek alól.

Engel Endre
fotóstudója

I. Piata Libertatii 4 sz. — Telefon: 34—30.

Műtermi felvételek művészi kivitelben

KINOFOTO

Filmfelvételek lakodalmak, családi ünnepek és gyermekről otthon.

— Akció az európai gyermekek Amerikába szállítására. Newyorkból jelentik: Az európai gyermekeknek Amerikába telepítését végző bizottság felhívással fordult az amerikai kormányhoz, hogy ebben a kérdésben azonnal hozzon döntő jelentőségű és kedvező határozatot. A Newyork Timesben Sygar demokrata képviselő cikket írt és ebben bejelentette, hogy sürgősen törvényjavaslatot fog benyújtani több demokrata képviselőtársával egyetemben a kongresszushoz. Ebben a törvényjavaslatban azt kéri, hogy a semlegességi törvényt módosítsák abban a szellemben, mely lehetővé teszi az európai menekülő gyermekeknek Amerikában minden formalitás és nehézség nélkül történő partraszállítását.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATAI

Csütörtökön, július 18-án a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerára.

Gyárvárosban a 3 August úton levő Löw gyógyszerter és a Petru Maior téren levő Meisner gyógyszerter.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cris tea gyógyszerter.

Józsefvárosban a Bratlanu neca sarkán levő Craciun gyógyszerter.

Mehalában a Corvin gyógyszerter és Újksodán Panajoth Ernő gyógyszerterára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

14 NAPIG TARTÓ NYÁRI VÁSÁR!!!

Mélyen leszállított árban 20—30% engedménnyel!

Nyári cipők és szandálok nők, férfiak és gyermekek számára, a legdivatosa b színekben és kivitelben.

BAUMHOFF PÉTER cipőüzlet Temesvár I, Piata I. C. Bratianu 4. sz. — Telefon: 27—22.

= KÖZGAZDASÁG =

Tervszerűen irányítják a jövőben az iparfejlesztést

Nincsen szükség túlméretezett iparágak támogatására, de növelni kell a belföldi nyersanyaggal dolgozó üzemeket

Elguru miniszterelnök bemutatkozó rádióbeszédében Románia gazdasági életének racionalis átszervezését jelentette be, az új európai helyzetnek megfelelően. Ebben a racionalis átszervezésben meg akarják szüntetni ama iparágak továbbfejlesztését, amelyek a célnak nem felelnek meg, vagy pedig már eddig is túldimenzionáltak tekinthetők. Viszont gyorsan ki akarják fejleszteni ama iparágakat, amelyeknek tere van, mivel nyersanyagok belföldön fellelhetők.

A mezőgazdasági iparban elsősorban akarják keresztülvinni ezeket a terveket. Vannak mezőgazdasági ipari szakmák, amelyek túlméretezettek (például malomipar, szeszipar), ezeknél az új alapítványokat és üzemkibővitéseket megnehezítik, sőt beszüntetik. Viszont vannak olyan mezőgazdasági ipari szakmák, amelyeknek fejlesztése az önállóság szempontjából szükséges. Ezeknek gyors kifejlesztése ér-

dekében külön terveket dolgoztat ki a kormány.

Hasonló a helyzet a bányáiparban. Romániában ugyanis számos olyan bányatermék van az altalajban, amelynek kiaknázása eddig vagy egyáltalában nem, vagy pedig csak nagyon kis mértékben történt meg. Így jelentős mértékben találhatók gyengébb minőségű higanyércok. Mivel a higany ára a háború kitörése óta az egy év előttiéke háromszorosára emelkedett, ezeknek kitermelése és feldolgozása most már nagyon is rentábilis, annál is inkább, mivel higanyból Románia évi importja 30.000 kilogrammot tesz ki. Hasonló a helyzet az alumínium és magnéziumiparban is. Mindkettőből már eddig is jelentős kitermelés volt, azonban a bauxitot exportálták, ugyanakkor pedig az alumíniumszükségletet külföldi importtal fedezték.

A fenti tervek megvalósítására a nemzetgazdasági miniszter külön törvényt készít elő.

Az USA 94 százalékig kihasználja ipari termelőképességét

Az amerikai külkereskedelem mérlege

Jóllehet, a múlt év kereskedelmi kapcsolatait a háborús feszültség igen megzavarta, az amerikai kivitel 2.6 százalékkal, a bevétel pedig 18.2 százalékkal emelkedett.

A kivittelt többlet Kanadára, Franciaországra, Svédországra, Mexikóra és Brazíliára terjed ki, míg viszont Anglia, Japán, Argentína és Németország csökkentették amerikai bevásárlásait.

Érdekes az amerikai behozatal alakulása. Legerősebb Japánból volt. Utána sorrendben az első Holland-India, azután következik Anglia és Argentína. Különösen a nyersanyagbehozatal emelkedett, mint a gumi, gyapot, bőr, petróleum, az élelmiszerek közül pedig a kakaó, kávé és banán. Az ameri-

kai kivitel nagyrészt a géyiparra, legfőként az autókra és a gépekre esik.

Szerves összefüggésben áll az amerikai kereskedelem alakulásával az ipari termelés fokozódása. Míg az U.S.A. géyipara egy évvel ezelőtti termelő-képessége tényleg csak mintegy ötven százalékával dolgozott, addig ez év januárjában már 94 százalékos volt a kihasználás és ez az arány azóta is tetemesen növekedett, tekintettel az egyes nyersanyagokban mutatkozó behozatali többletre.

Az amerikai gazdaságpolitikában máris érvényesülnek a világháborús tapasztalatok és előrelátható, hogy a most folyó háborúban Amerika ismét növeli anyagi erőforrásait és gazdasági tekintélyét.

Tíz év alatt jelentős fejlődést ért el a romániai ipar

50 százalékkal nőtt a terméik érték, 70 százalékkal a munkáslétszám

Ötfeleége II. Carol király trónralépésének 10-ik évfordulója alkalmából megjelent egy érdekes kötet, amely a román ipar tíz éves fejlődését ismerteti. A kötet a nemzetgazdasági minisztérium kiadásában jelent meg és annak legérdekesebb része. A második rész, amely adatszerűen csoportosítja az ipar fejlődését.

1930-ban az ipari termelés összértéke 48 milliárd lei volt, 1940-ben 74 milliárd lei. Az árak átlagos 20 százalékos emelkedése mellett ötven százalékos, tehát az emelkedés. Még jobban kifejezésre jut az ipari termelés fejlődése a munkások létszámában:

1930-ban 174.000 ipari munkás volt, 1940-ben 294.000

Gépjárművek erőben 493 ezer HP-t használtak 1930-ban az iparvállalatok, ma 690 ezer HP-t.

Az emelkedés leginkább a textiliparban és fémiparban mutatkozik. A textiliparban 7.5 milliárd leiről 12 milliárdra emelkedett 10 év alatt a termelés, a fémiparban 7.6 milliárdról 14 milliárdra. A fémiparban a motorerő tíz év alatt megkétszereződött.

Az egyes vidékek iparosításának vizsgálatánál a szerzők megjegyzik, hogy textilben a Barcaság mutatott nagy fejlődést, míg kalapiparban a Bánát.

A számlakönyveknek számmal való ellátása

A temesi Kereskedelmi Testület Szövetsége beadványt intézett a pénzügyminisztériumhoz és abban felhívta a figyelmet arra, a körülményre, hogy a bányatörvény intézkedései alapján a számlázási könyvek a napjaitól kezdve az államéig tartó időszakok sorszámmal, viszont a legújabb kiadott pénzügyminisztériumi körrendelet a két százalékos nemzetvédelmi illeték lerovásával kapcsolatosan azt írja elő, hogy ezen számlázási könyvek a pénzügyi év kezdetétől, tehát április elsejétől a pénzügyi év végéig, vagyis a jövő év március 31-ig láthatók el folyó számmal. Mivel pedig a bányatörvény intézkedései és a pénzügyminisztériumi körrendelet előírása között ellentét áll fenn, ennél fogva a Kereskedelmi Testület Szövetsége kéri a pénzügyminisztériumi rendelet helyesbítését. Az összes cégek és nagyvállalatok ugyanis még az év elején előírás szerint január második napjától kezdve nyomdailag sorszámozatták a számlakönyveiket és így a pénzügyi év kezdetétől való számozás lehetetlen.

Lehet-e külföldi állampolgár részvénytársaság igazgatósági tagja?

Az Argus bucaresti közgazdasági lap a részvénytársaságok igazgatóságának összetételére nézve érdekes kérdést tesz fel. A Nemzet Pártja megalkulásáról szóló június 21-iki rendeletétől 5. szakasza szerint: „Senki sem lehet valamilyen magán vagy közvállalat igazgatósági tagja, ha nem tagja a Nemzet Pártjának”. A 7. szakasz a büntető rendelkezést tartalmazza ekképpen: A fenti vétségek egyike ellen vétő fizikai vagy jogi személy vagyona zár alá helyeztetik a végleges bíráltatásig. A bíróság kimondhatja a társas cég felszámolását, vagy törlését.

Amint az Argus felemlíti, igen sok vállalatnak külföldi állampolgár igazgatósági tagjai vannak, sőt éppen a nagy részvénytársaságok külföldi érdekeltségűek képviselői benn ülnek az igazgatóságokban. Ezek természetesen nem tagjai a Nemzet Pártjának, tehát ezek tekintetében új rendelkezésnek kell megjelennie, amely elejét veszi a zavart keltő értelmezésnek.

A TERMÉSZET ÉLETE

A madarak élete és hivatása

Kedves olvasó! A madarak élete oly lenyűgözően szép, tanulságos és hasznos, hogy szükségem látom annak, hogy röviden vázolva kedves olvasóm elé hozzam a madárvilág egy-egy fajcsoportjának érdekes életét. Teszem ezt azért, hogy a természet eme gyermekeit hátha közelebb hozom az emberi szívekhez, az ő hasznos életük megismerésére.

A madarak élete az év minden szakában változó. Kezdődik a madarak tavaszi vonulásával, természet életében való elhelyezkedésével, család alapításukkal. Az új nemzedéknek a természet életben való beilleszkedésével. És folytatódással a tavaszi nyári munkájukkal. Egyes fajcsoportnál véget ér az őszi vándorlási időszak. Amidőn is mérsékelt klímát alatti madarak egy jókora része, hogy faját és életét fenntarthassa a hidegbeállta előtt, melegebb tájakra kénytelen vándorolni, hogy ott átteleljen és az ott élő madaraknak segítségére legyen a természet mérlegének egyensúlyát való tartásánál.

A madárvilág egy részének az élete úgy van berendezve, hogy a telet a szülőhelyén vagy annak vidékén tölti. Ezek azok a madarak, amelyek téli is láthatók lakhelyeink közelében. A madarak testalkata, formája, színe és szokása aszerint alakított, ahogy az élet-tere azt megkívánja.

Szemléletet kezdjük el a levegőben élő madarak körében. A levegőben röpködő rovar-világ elleni lyozói a fecskék. Minden vidék-típusnak és a levegő réteg magasságának meg van a maga fecske-típusa. Az alföld jellegzetes fecske-típusa, a mi népszerű füstifecskénk, melynek segítőtársa a levegő alatti rétegében szolgálatot teljesítő molnár-, vagy gatyafecske. Ez a két fecske faj van hivatva a síkságra az alacsonyabb levegőrétegekben röpködő rovarvilág soraikat megtizedelni. Segítőtársuk melléjük adható a légykapók számos fajai, az őrgibicsek és este szolgálattételre a bögeregek fajai.

A hegyes vidéknek a két fecskefajon kívül szintén meg van a maga fecske-típusa a sarló- vagy szirti- és a parti-fecskék személyében. Ismerjük fecskéink hasznosságát és tudjuk azt is, hogy csak a repülő-rovarokat vannak hivatva összefogdosni. A levegő alsó rétegében ezt a munkát leggyakrabban a molnár-fecskék és a parti-fecskék végzik. A magasabb légrétegekben az erősebb és jobb repülő füstifecske az úr. Míg egész fönt, sokszor 3000 m. magasságig is, a madárvilág leggyorsabb repülője, a sarló- vagy a szirti-fecske vadászat. Ezek a magasan repülő fecske-fajok csak fészekrakás és fiókák etetgetése idején ereszkednek alá, vagy a esetben, ha a légnyomás a rovarokat az alsó légrétegbe kényszeríti. Ellenségeik a kisebbfajta gyors repülő nemes-solymokból kerülnek ki, amelyek közül a csinos kaba-solyom az, amely kivetheti körül a vámot. Fészkeiket az életerűkön találhat arra alkalmas helyeken építik, pl. vármok falirétegeibe, sziklás hegyek meredek oldalaira, repedéseibe, folyóvizek szakadékos partoldalak üregéibe, épületek arra alkalmas helyére, fajok szerinti szokásukhoz híven.

A levegő rendőreinek rövid ismertetése után szálljunk alá a talaj felszínén élő madarak köziknek hivatása a talaj életének elősegítése, a növényvilág tuluság elszaporodásának ellensúlyozása és a növényekre káros rovarok pusztítása. E sorban emlékeztünk meg a tyúkszerű madarakról. Pl. a pusztákön élő legnagyobb madarunk a tűzözrezek, süket-faj, nyír-faj, fácán, pusztai és talpastyúk-félék, fogoly, fűrj, császarmadar és haris. Ezek a tyúkszerű madarak hivatása a gyonmagvak összességére. A növények ritkítása, gyonlálása és a növényekre nézve káros rovarok pusztítása. De tekintettel az ő nagy kiterjedésű életükre, bizonyos időközben segítségükre jönnek egyéb kisebb és nagyobb madár-fajok is, pl. a vészi-varjúk, csókok, seregélyek népes csoportjai, daru, a golya, a vadludak, a pacsirta, a galambok stb. népes csoportjai is, melyek egymás segítségével elősegítik a talaj és a növényvilág életét, melyek viszont nekik életert biztosítanak.

Bíró Pál.

— Huszonötmillió tűzkar. Piatra Neamtról jelentik: Az Eisner féle fűrésztelenen pusztított nagy tűz 25 millió lei kárt okozott. A telep árukészlet 30 millió leire volt biztosítva. A hatóságok vizsgálatot indítottak, mert gyanú merült fel arra, hogy gyújtogatás történt.

— Gyapjút kap Románia. Istambulból jelentik: A Romániával kötött kereskedelmi egyezmény értelmében a közeljövőben nagyobb mennyiségű gyapjú behozatala várható. A Sulina nevű hajó Istanbulban van, hogy ott gyapjút rakodjon.

— **Citrombeszerzés a Szövetkezeti Központ útján.** A nemzetgazdasági miniszter intézkedéseket tett, hogy a szövetkezetek lássák el magukat citromkészlettel és ezen célból megfelelő alapot bocsájtott a Szövetkezeti Központ rendelkezésére.

— **ÉLELMISZER ÉS FÜSZERÜZLETEK FELŐRÁVAL A ZÁRÓRÁN TÚL NYITVA TARTHATNAK.** Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium engedélyt adott arra, hogy a hentes, fűszer, tej és élelmiszerüzletekben a záróórán túl 30 percig még nyitva tarthassanak, hogy az ott levő vevőket kiszolgálhassák.

— **Standard-felvágott kerül forgalomba.** Romascanu nemzetgazdasági minisztériumi főtanácsos megbeszélést folytatott a hentesárúgyárosokkal, hogy országosan egytipusú felvágott húsnemű kerüljön forgalomba és ennek hivatalos árát országosan állapítják meg.

— **A bánsági gabonaárak.** A bánsági gabonapiac csendes és üzletkötés alig van. A piaci árak a következők: búza 570, tengeri 530, napraforgómag 875 lei százkilónként. Kamilla-tea 50—70 lei kilógramonként.

— **A hivatalos devizaárfolyamok.** A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.02—49.47, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.03—32.98, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

Az FC Rapid szorgalmas edzéssel készül a kis Középeurópa Kupa döntőre

Annak ellenére, hogy a kis Középeurópa Kupa döntő időpontja nincs még megállapítva, az FC Rapid szorgalmasan készül a Ferencváros elleni összecsapásra és edzéseit nem szakítja félbe. Bucurestiben arra számítanak, hogy a kis Középeurópa Kupa döntőjét nem augusztus hónapban, hanem még júliusban az utolsó vasárnapon lejátsszák. Az FC Rapid minden eshetőségre készen tréningeket tart. Auer edző-játékos vezetése mellett.

Augusztus elsőlén megkezdődnek a selejtező mérkőzések

A Biroul Federal a nyári szünet után rövidesen megtartja első ülését. Ezen fontos határozatot fognak hozni a selejtező mérkőzések megtartása ügyében. A kiszivárgott hírek szerint a selejtező mérkőzések augusztus elsőlén kezdődnek.

Sporthírek mindenfelől

Elmarad a Németország—Litvánia válogatott mérkőzés. Kaunasból jelentik, hogy az augusztus 11-re tervezett Németország—Litvánia válogatott mérkőzés elmarad. A mérkőzést egy későbbi időpontban fogják lejátszani.

A Ferencváros megkapta a romániai utazásra az engedélyt. A szövetség már megszerezte a Ferencváros beutazási engedélyt. Így most már csak a döntő időpontjának kitűzése szükséges és ebben az esetben már semmi akadály nincs a nagy érdeklődéssel várt Ferencváros—Rapid mérkőzés megtartásának.

SPORTSEMÉNYEK

„Öt tuljatszott és hat edzésnélküli játékkal nem is lehetett más az eredmény”

— írja az Universul Sport a román csapat „legfájdalmasabb vereségéről”

Románia labdarúgó vezetőkörei érthető megöbönéssel fogadták a frankfurti nagyarányú vereség híreit. Arra természetesen senki sem számított, hogy Frankfurtban Németország ellen győzni fog a román csapat, de azt viszont senki sem várta, hogy ennyi jósikerű nemzetközi szereplés után ilyen súlyos vereséggel kisébbitse a román válogatott eddigi eredményeit.

Az Universul Sport véleménye túlközi a román portkörök véleményét. Az Universul Sport így ír:

„A román válogatott siralmasan fejezte be szezoncsúcsát mérlegét. Valamennyi játékművet megütött a labdarúgás ábcéjének elemi hibáival szemben. Ilyen csapat, melyben öt tuljatszott és hat edzésnélküli játékos játszott, nem is végezhetett másképpen. Nincs még itt az ideje, hogy a felelősséget megállapítsuk, de leszögezzük, hogy 40 ezer német éző ugyancsak kedvezőtlen véleményt alkotott maának a román labdarúgásról.

A katasztrófa vereség oka kizárólag az, hogy román csapatnak semmi kondíciója sem volt és fénytört teljesen a játékfelfogás is. A német kísérleti csapat pompásan bevált: okos taktikával, sűrűn

ismétlődő nagyerejű támadásokkal hamar felmorzsolta a román védelmet. Valóban: a németek, mint ha a harctérben kipróbált taktikájukat alkalmazták volna — teljes sikerrel”.

A frankfurti mérkőzés visszavágója egyébként november 8-án vagy 10-én lesz Bucurestiben.

A nemzeti bajnokság A és B csoportjának beosztását tárgyalja a Biroul Federal

A tegnapi nap folyamán visszatért a fővárosba Iuga Liviu dr. szövetségi főtitkár, aki az újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A Biroul Federal ülését a jövő hét keddjére hívtuk össze. Az ülésen minden aktuális kérdéssel tárgyalni fogunk. Az előzetes megbeszélések alapján a véleményem, hogy a Biroul Federal fontos döntéseket fog hozni a nemzeti bajnokság A. és B. csoportja ügyében.

— A B. divízió kérdésében előreláthatólag úgy

fognak dönteni, hogy ez a bajnokság két csoportban 12—12 résztvevő csapattal fog megindulni.

— A Biroul Federal ülésén meghatározzák, hogy a Comitetul Federal ülését milyen időpontra hívják össze.

Sipos román állampolgárságot kér. Az FC Rapid kitűnő zágrábi származású jobbszélője, Sipos román állampolgárságot folyamodik. Amennyiben Sipos elnyeri a román állampolgárságot, úgy szerepelhet a válogatott csapatban is.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPIŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

Készülődésem ideje alatt Oliver mindössze kétféle volt odahaza. Alig váltott valami szót velem. Nagyon mogorva és kedvetlen volt.

— Ot nappal azelőtt, amikor idehaza járt utoljára, csak ennyit mondott:

— Ismét elmegyek néhány napra szolgálati szünetben.

Meg sem csókolta és elment. Nagyon jól tudtam, hogy mi az a szolgálati ügy.

Elhatároztam, hogy előbb érdeklődni fogok nána a kaszárnyában.

Eltávozása utáni napon délelőtt elküldtem Abillah nevű szolgálkát azzal, hogy hívja haza a srjemet.

A szolgálkám ezzel jött vissza:

— Szahib nem lenni kaszárnyában, szabadságon lenni megint. Ibrahim szolgálkám mondani, szahib utazni Benáreszbe.

Ugy döntöttem, hogy nem várok tovább, hanem még aznap magam is Benáreszbe megyek. Megtudtam, hogy a hajó késő délután indul és este tízeny órákor érkezik oda.

Európai ruhában azonban nem utazhattam sőrő nélkül. Csak egy mód volt és pedig az, hogy még idehaza vegyem magamra a táncosnői jelmezt.

Arcomat, nyakamat és két karomat csokoládékrnára festettem és aztán nekiláttam az öltözkösnöknek. Komorna nélkül végeztem ezt, azonban meg-sikerült. Az ékszereket is felraktam. A homlokom szsában széles, gyöngyszegélyes fehér szallag hűdött végig, amely a homlok közepén nagy tűnként rtott. Csuklóimom és bokáimom díszes karperecek börttek.

Amikor megnéztem magamat a tükörben, rem nertem magamra. Igazi hindu táncosnő pillantott szsa rám a fényes lapról. A fejemet előírászerűen rú fátyolba burkoltam, bokáim erő féhér uccai penyit borítottam magamra, a kezemben pedig fehér zacskót tartottam, aminőt a hindu táncosk használnak mindenféle apró hoimi cipeléséba ba tettem a pénzt is, amelyre szükségem volt.

Aztán óvatosan kiosontam a házból. Szerencsére a szolgaszemélyzet közül senki nem vett észre.

Az uccán már biztonságban éreztem magamat. Bárkivel is találkozom, mind hindu táncosnőnek tart, aminő ezerszámra szaladgál Kalkuttában és India minden városában.

Attól nem féltem, hogy baj lesz belőle, mert nem értem a hindu nyelvet. Tudtam, ugyanis, azt hogy van számos hindu táncosnő, aki hosszabb-rövidebb időre hallgatást fogad. Legfeljebb engem is ilyen némaságot fogadott táncosnőnek néznek, ha nem válaszolok a hozzáim intézett kérdésekre.

Az utasoknak, mielőtt a hajóhídra léphettek volna, kis asztalka mellett kellett elhaladniuk, amely előtt tisztviselő ült. Ennél kellett az utasoknak a jegyét megváltani.

Kivettem fehér zacskómból egy fél rupiát és az asztalra tettem. A tisztviselő kérdően tofintett rám és nyilván várta, hogy megmondjam utam célját. De mivel nem szólaltam meg, kérdezte:

— Benáresz?

Bólintottam.

A tisztviselő erre cédulát nyomott a kezembe és még a fél rupiából visszajáró pénz is beletette.

A hajó fedélzetén lélttem az egyik durva fapadra és teljesen beburkolóztam köpenyembe, a melyből még a kezeim sem látszottak ki.

Felzálláskor a hajón már számos utas volt, de még több érkezett. A legtöbben hinduk voltak, mindenféle kasztbeliek, akik egymástól elcsoportosulva foglaltak helyet a fedélzeten. Rajtam kívül még négy-öt másik táncosnő is volt. Voltak az utasok között európaiak is, polgári foglalkozásúak és katonák. Láttam ismerős katonatisztet is. Öltö-
neket, akik egyenként végigmustrálták a fedélzeten levő táncosnőket. Engem is alaposan szemügyre vettek, de nem féltem, hogy felismernek. Ezek a katonatisztek biztosan szabadnaposok voltak és azért mentek Benáreszbe, hogy ott mulassanak. Érdekes szokás divik itt Keletindiaiban ugyanis. Kalkuttából Benáreszbe és Benáreszből Kalkuttába járnak át a tiszték dorbéznál.

A hajó nemsokára lassan, méltóságosan elindult.

Elhagytuk Kalkutta külső részét is. A széles folyó két oldalán buja délszaki növényzet volt. A tájképban azonban nem gyönyörködhettem sokáig, mert bekövetkezett az eszthomály, azután a teljes sötétség. Csak a hajó orrán piszkolt gyenge, mécszerű világosság.

A sötétségen a hozzám legközelebb ülőnek is csak éppen a körvonalat vehettem ki.

Amíg nappali világosság volt, addig a hindu utasok vagy beszélgettek, vagy pedig fájdalmasan bús keleti dalokat énekeltek. Amint azonban az éjszaka rászállott a világra, az éneklés azonnál elhalt és végül egészen elcsitult. Helyette vontatottan és egyhangúan felhangzott az imádkozó bramínok zsoltárszerű imája:

— Om padme hum! Om padme hum!

Azután az is elhallgatott és nem hallatszott más, csak a Gangesz hajóinak panaszos mormolása, amiért a hajó beljűk hasított és megzavarta éjszakai nyugodalmukat.

Olykor hallani lehetett, amint a szellő a partmenti sás kardleveleit rázogatta. Sivítáon hangzott ez, mintha a nagytermészet fájdalmas sóhaja iett volna.

A hajó pedig ment, ment feléle a folyón, el-lentétes irányban a víz folyásával.

Egyszerre csak mozgolódás támadt a hajófe-délzeten.

Az emberek készülődtek.

Ebből tudtam meg, hogy közeledünk utunk céljához, Benáreszhez.

Megerültem a szememet és a parton épületek sötét tömegeit vettem észre.

Hajónk egyszerre megállott. A személyzet hangos ordítása közben megtörtént a kikötés.

Nagy zajjal csapták a hajóhidat a fedélzet pereméhez és az utasok raja megindult a keskeny pallón a szárazra.

Igyekeztem az elsők között lenni, ami sikerült is.

Ott voltam egy nagy keletindiai városban, amelyet még sohasem láttam.

Aból nem csináltam magamnak nagy gondot, hogyan találak el abba a mulatóba, amelybe Oliver eljár annak a Silla nevű hindu táncosnőnek a kedvéért. Először arra gondoltam, hogy a hajón velem egyült érkezett táncosnőkhöz csatlakozom és velük megyek, mintha hozzájuk tartoznék. Erről azonban hamarosan le kellett mondanom. Amint ugyanis az uccák tömkelegébe értünk, a táncosnők közül hol egyik, hol másik befordult a melléksíktörök valamelyikébe. Csakhamar rájöttem, hogy ezek a táncosnők nem mind ugyanegy helyiségbe igyekeznek.

(Folytatjuk)

REND, NYUGALOM ES BÉKE van a megszállott francia fővárosban

Berlinből írják: Most érkeztem vissza Párisból és igyekszem sebtében szerzett benyomásaimat összefoglalni.

A német megszállás alatt álló Páris különös, a francia dráma egész nagyságát kifejezésre juttató élményt nyújt annak, aki a „Fény városát” régóta ismeri. Az első napok fájdalmas visszahúzóda után a lakosság Párisban már megjelent az utcákon és a város megkezdte a maga sajátos életét az új viszonyok között.

„EMBEREK ÉRKEZTEK HOZZÁNK”

A bulvárok és főutak, az éttermek és kávéházak az egyenruhák ezreitől szürkélnek. A magánautóforgalom úgyszólván teljesen megszűnt. Az úttesteket azonban mégis ellepik az autók, szekerek, gyalogosok karavánjai. A háromhetes kálváriás hányattatás után Páris elmenekült lakossága is kezd visszazárlingózni a fővárosba. Az érdeklődő kérdéseire a francia első pillanatban arra a kellemes meglepetésre hívja fel a figyelmet, amelyet a német katonaság magatartása keltezt. Egykori házigazdám mondja:

— Egy bosszútól lihegő hadsereg katonáit vártuk falaink között, de emberek érkeztek hozzánk. A németek udvariasak, figyelmesek velünk szemben és mindenkifelett megértik, mit jelent számunkra, hogy mindez így történt.

Az üzletek nagyrésze megnyitott. Legfáradhatatlanabb vevők a német katonák. Magasrangú tisztoktól a közlegényekig nagy türelemmel igyekeznek áthidalni a nyelvi nehézségeket és szakértelemmel vásárolnak. A tapasztalat ezen a téren is sok aggodalmat oszlatozott el: a vásárló német katonák rendszeresen fizetnek az áruért.

A nyugalom és közrend kifogástalan. A párisi rendőrség a megszállás első percétől kezdve a helyén maradt. Ismert felszerelésükkel állnak a rendőrk őrhelyükön, cirkálnak, vagy irányítják a forgalmat. Páris lakossága talán sohasem volt még annyira fegyelmezett, mint ezekben a napokban. Magatartása a német haderő tagjaival szemben is kifogástalan, sőt helyenként szíves.

ZSÚFOLT TEMPLOMOK, IMADKOZÓ EZREK

Ez a kölcsönös nyugalom kétségtelenül nagy megkönnyebbüléssel jár, de a lakosság hangulatára mégis a nagy nemzeti katasztrófa árnyéka borul rá. Ez köti le figyelmét, ez uralja egész lényét, ez jut kifejezésre minden megnyilvánulás-

ban. A társadalmi, politikai és kulturális szervezetek bezárták kapuikat. A nemzeti szerencsétlenség óráiban Páris lakosságának egyetlen menedéke a templom lett. A főváros remekbe épült székesegyházait hatalmas áradatban keresi fel Páris lakossága. A Notre-Dame egyik oldalaltáráról francia zászlók tömegét gyűjtötték össze. Az oltár lábánál pedig kis táblán ezt olvashatjuk: „Imádkozunk katonáinkért!” Az oltár előtt a nap minden órájában az emberek százezreidépnek hantalan áhitatban és a halálos csendben csak a templomot csodáló német katonák suhannak át megilletődve a sorok között.

Valamelyik nap a Sacré Coeur-ben Suchard, Páris új primása, az egykori reimsi érsek, misézett. A templomot tizezres tömeg töltötte meg. Az érsek szentbeszéde mindennél jellemzőbben fejezi ki, hogyan gondolkozik Páris népe a nemzeti tragédia súlyos óráiban.

— Minden gondolatunk — mondotta — egész lelkünk katonáink és az általuk hozott áldozatok felé fordul. A legnagyobb áldozatokat Franciaországért az utóbbi évtizedekben ők hozták. Mi többiek szétforgácsoltuk magunkat és elvesztettük szemünk elől a lényegét. Isten és a haza maradéktalan szolgálata az az alap, amelyen az újjáépítést megkezdhetjük. Erről az alapról fogunk elindulni és nagy nemzeti tragédiánk egy új francia újjászületésnek lesz a kiinduló pontja.

G. A.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, JÚLIUS 18.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.20: A rádió zenekara. 14: Rádió újság. 14.30: A rádió zenekara folytatja műsorát. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Mozart művek hangfelvételéről. 20.40: Rádió újság. 21: Mozart művek hangfelvételéről. 22: Rádió újság, sport. 22.20: Francia, német, olasz és angol nyelvű hírszolgálat. 22.40: Mozart művek hangfelvételéről.

Budapest I. 7.40: Torna. 8 Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Weidinger Ede

szalozzenekara. 113.40: Hírek. 14.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruzszin hallgatónak. 17.45: Időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 19.45: Táncelemek. 20.15: Hírek. 20.25: Előadás. Részletek a Rigoletto című operából hangfelvételről. 21.10: Rádió hangjáték közvetítése. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Katona zenekar. 24: Német, olasz, angol, francia és esperantó nyelvi hírszolgálat. 24.25: Farkas Jenő cigányzenekara. 1.05: Hírek.

PÉNTEK, JÚLIUS 19.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.20: A rádió zenekara. 14: Rádió újság. 14.30: A rádió zenekara folytatja műsorát. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Előadás. 20.15: Badulescu Georgehe énekel. 20.40: Rádió újság. 21: Faust, Gounod 5 felvonásos dalművének közvetítése hangfelvételről. Az I. felv. után (21.50—22.10): rádió újság, sport. A II. felv. után (22.55—23.15): francia, német, olasz és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8 Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Weidinger Ede szalozzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: A rádió szalozzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Hanglemezek. 19.30: Pertis Pali cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Akkordeon-kettős. 20.40: Előadás. 21.10: Az operaház szimfónikus zenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Cigányzene. 24: Német, olasz, angol és francia nyelvű hírszolgálat. 24.20: Táncelemek. 1.05: Hírek.

SZOMBAT, JÚLIUS 20.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.20: Katona zenekar. 14: Rádió újság. 14.30: Változatos zene hangfelvételről. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Bujor Rodica énekel. 20.40: Rádió újság. 21: A Luceafarul tánczenekar. 22: Rádió újság, sport. 22.20: Francia, német, olasz és angol nyelvű hírszolgálat. 22.40: Kétzongorás hangverseny. 23: Változatos zene hangfelvételről.

Budapest I. 7.40: Torna. 8 Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Farkas Jenő cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Harsányi Gizi mesél. 17.45: Időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Műszaki tanácsadó. 18.45: Zongora hangverseny. 19.15: Előadás. 19.45: A rádió szalozzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Rádió hangjáték. 21.30: Küllőgyi negyedóra. 21.45: A rádió Balaton estje. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23: Hanglemezek. 24: Német, olasz, angol és franciayelvű hírszolgálat. 24.20: Kurina Sim cigányzenekara. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedés miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 leu, minden további szög kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Fluider trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nogrády trafik (Corso mozi mellett). Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgoczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Állást keres

Házvezetőnői állást keres perfektil főző megbízható nő. Vidékre is megy. Címeiket a kiadóba kérl. 1148

Lakás

Különbejárati bútorozott szoba fürdőszoba használattal, magánházbán, esetleg teljes ellátással kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 1210

Bérbeadó egy szoba, konyha, élezkamra és fűskamra. Ugyanott egy, kis szoba és fűskamra. IV., Str. Michnea Voda 24. 1312

Adás-vétel

Kocsitüladonosok figyelmébe! Kész nyirfarudak minden vastagságban olcsón eladó. III., Bulev. Eroilor dela Tisa 55. 1210

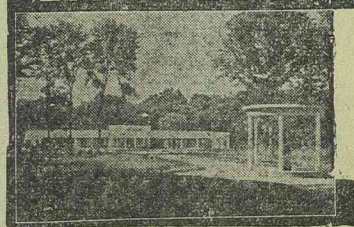
Garderobeszekrény megvételre kerestetik. Címeiket a kiadóba kérem leadni. 1320

Alkalmi vétel! Kompresszor nélküli 50 P—S. új lassú járatú Dieselmotor „Leobersdorfer” gyártmány. Ugyanott alig használt nagy morzsoló „Cassli” Hofherr-Schranz olcsón eladó. Érdeklődni „Ingrico” Timisoara IV., Str. Bratianu 37. 1159

Férfi télikabát és öltöny közepertemre, jó állapotban levő, megvételre kerestetik. Címeiket a kiadóba kérek. 1313

Eladó egy jó állapotban levő szép gyermekkocsi. III., Str. Romulus 27. ajtó 2. 1160

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedés, dűst, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérsegeny és női bajokat. Szezon: május 1-től október 15-ig

Különfele

Irodahelyiség és egy tűzlehelység azonnal kiadó. I., Str. Lonovici 4 sz. (Püspöki palota). 1157

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lliomtejkrémeket, lliom-tejszappant és lliompuvert, h á r o m szüben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sasoz” az Arany Szarvas épületében I., Piata I. C. Bratianu.

DELI HIRLAP

automata telefonszáma: 28-10.